

VELFECRİ

ZELİHA YEŞİM GÜNAY

ÖYKÜ

DİJİTAL KİTAPLAR

Velfecri

Zeliha Yeşim Günay

Öykü

DİJİTAL KİTAPLAR

Kitaplar Özgürlük İster!

Kasım 2025

Dijital Kitaplar

bilgi@dijitalkitaplar.net

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım amaçlı kısa alıntılar dışında yazılı izin olmaksızın dijitalkitaplar.net haricindeki bir internet sitesinde yayınlanamaz ve basılı hale getirilemez.
Ticari mal değildir; satılamaz.

Yayın Yönetmeni: Emrah Polat

Editör: Ömer Turan

Kapak Tasarımı: Kupür Creative

Sayfa Tasarımı: Esranur Gelbal

Zeliha Yeşim G n y, Ankara’da doğdu. Özel Yükseliş Koleji’nden sonra Ortadoğu Teknik Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Kimya Mühendisliği’nden 1987’de mezun oldu.

2016’da kaleme aldığı *Başkara* monolog oyunu, GalataPerform *Balat Monologları Müzesi*’nde 2017 tiyatro ve sahne sanatları boyunca tarihi Yuvakimyon Rum Kız Lisesi’nde sahnelendi. XVII. Direklerarası Seyirci  d lleri kapsamında Direklerarası Seyircileri Jüri  zel  d l ’ne layık görülen altı monolog oyundan biridir kaleme aldığı.

2023’te yayımlanan *Alkarısı*  yk  seçkisinde *Hezeyan*  yk s yle, Eylül 2024’te yazılı ve görüntülü anlatım olanaklarını belirli bir kavram çerçevesinde kurcalayan geniş kapsamlı bir ortak çalışmanın ilk eseri olan *PARÇA/BÜTÜN*’de *Kıyamam Sana Abi* radyo metniyle yer aldı.

Ağustos 2024 Dijital Kitaplar bünyesinde yayımlanan ilk öykü kitabı *Umarsız*’la kitapların özgürlüğüne öncülük etme kararlılığını sürdürüyor.

ÖYKÜLER

Adalet Mülkün Temelidir	6
Güllü Bahane, Çıracak Şahane!	16
Ah Hilâl, Vah Hilâl	26
Bir Zamanlar Yaşamıştı	37
Avokado Çekirdeği	40
7C ve 7D	48
Bir Çift Kırmızı Rugan İskarpın	55
İddia	61
Oltanın Ucundaki Balık	66
Bu Kadar Kolay Olmamalıydı	72
Kadının Adı Var Aslında!	76
Yanıp Sönen Renkli Işıklar	85
Ölümler, Ölecekler ve Ölümsüzler	93
Dünyanın En Zor Sorusu ve Ayrımcı Cevabı	95
Kapan	101
Lingo Lingo Şişeler	110
Yaşlı Yaşlıdır Küçükse Küçük	122

ADALET MÜLKÜN TEMELİDİR

Mahkeme salonunun kapısı açıldı. Kapının Meşiğinde beliren babacan mübaşir, taraf avukatlarını ad ve soyadıyla çağırdı. Adamın tok sesi, bekleme salonunun en ücra köşesinden duyulacak kadar gürdü. Mübaşirin dalga dalga yayılan çağrısıyla avukatlar, onların gerisinden tanıklar ve dinleyiciler içeriye doluştu.

Baba malını eşit paylaşmayı beceremeyen Başkent eşrafından Çam ailesi varislerinin arsa davasında karar anıydı o gün. Şahitler bu duruşmanın öncesindeki duruşmalarda dinlenmiş, taraf avukatları ek dilekçelerini mahkemeye sunmuş, sonuçta hâkim bilirkişi raporunun beş kez yenilenmesini istemişti. Her bilirkişi raporu davacıdan yana çıktı. İlk bilirkişi raporuna göre davalının borç hanesine beş milyon eklendi. Davacı, her bilirkişiyle zafere daha da yaklaşıyordu. Hâkimin elinin altındaki bilirkişi dosyası da kabardıkça kabardı. Nihayetinde talep edilen yeni belgelerle ileri bir tarihe atılan dava bugüne gelindi.

Yüksek tavanlı salonun dört duvarı ahşap panel-
lerle kaplıydı. Görüntü ağır ve heybetliydi. Salona
anlam katan ülke bayrağı, yere sabitlenen direğin-
de rüzgârsız dalgalanıyordu. Salondakileri kucak-
layan kürsünün arkasındaki ceviz kaplamalı ahşaba
gömülü bronz harflerle *Adalet Mülkün Temelidir*
yazılıydı. İki tarafın avukatı da kazanmak için ora-
daydı. Tarafların kazanma hırsı hâkimin kararını
değiştirmeyecekti. Ali'nin avukatı, müvekkilinin
davayı kaybedeceğini başından beri biliyordu. Tek
kabul etmeyen, kendini Çam ailesinin yegâne mi-
rasçısı gören Ali'ydi. Ayşe, davayı kazanacağından
emin olarak mahkeme salonundaydı. Salonun or-
tasında yer alan davalı ve davacı masalarının birbi-
rine paralel konumlanmasıyla iki taraf arasında gö-
rünmez bir gerilim hattı kendiliğinden oluşmuştu.

Ayşe hâkimle göz göze geldi. Hâkim bakışlarını
Ayşe'den Ali'ye çevirdi. Ali'nin yüzünde kaybetme
korkusuyla karışık bir öfke vardı. Ali Ayşe'ye, Ayşe
hâkime baktı. Salonun dinleyici sıralarında da boş
yer yoktu. Ve mahkeme görülmeye başlandı. Hâ-
kim, tarafların avukatlarına son kez konuşma hak-
kı verdi. İkisi de başından beri haklarını savunduk-
ları müvekkillerinin taleplerini yüce mahkemeye
yenileyerek sundu.

Boşanma davasını aratmayan, entrikalarla iler-
leyen davanın dinleyici sıraları bugün daha da ka-
labalıktı. İki kardeşin çocukları da dinleyiciler ara-

sındaydı. Çam ailesinin torunları: Ali'nin oğlu ile Ayşe'nin kızı. Salonun dolu olmasını ağabeyinin dava boyunca sergilediği şaklabanlığa veriyordu Ayşe. Ağabeyi söz hakkı alamadığı anlarda vücut diliyle konuşuyor, kalabalık da onunla coşuyordu. Salonun gürültüsü hâkimin kürsüye indirdiği tokmakla bir anda kesiliyordu.

Ağabey olacak adam, mahkeme sürecinde ne kadar saçmaladıysa, kız kardeş hanımefendiliğini terk etmeden son duruşmaya kadar geldi. Bunda sanayici Demircioğlu ailesinin gelini olmasının payı da vardı. Ayşe'nin kayınpederi Ali'yi piyasadan tanıyor, ne kadar sinsi olduğunu biliyordu. Karşısındakini manipüle edip mağduru oynamakta ustaydı Ali. Yaşlı adam, davanın medyaya düşüp günlerce haber yapılmasından endişe duymuş, Ali'yle ve kardeşiyle defalarca konuşmuştu. Ki Ali'nin kardeşi, gelini oluyordu.

Gelinine ne kadar laf döktüyse davadan vazgeçiremediği hep dilindeydi sanayicinin. Kendi oğluna da, “Karını zapt et” diyemezdi. Zira, “Ayşe'yle evleneceksin” dediğinde başka bir kızla sevişiyordu oğlu. Zamanında aşkını hiçe sayıp baba sözünden çıkmayan oğluna bugün, “Karın ailemize yakışmayan şeyler yapıyor” derse oğlunun karşısında küçük düşerdi. Üstelik oğlunun eski aşkıyla ilişkisini devam ettirdiğini, ondan engelli bir oğlu olduğunu da biliyordu. Ayşe de kocasının yediği haltı biliyor

ama bildiği şeyi belli etmeden karılık vazifesini yerine getiriyordu. Hâlbuki boşanıp onun da gerçek aşkı bulması mümkündü ama kızlarını babasız büyütmenin zorluklarına katlanacak kadar güçlü hissetmiyordu kendini. Karısının ve babasının farklı tutumlarıyla ikili ilişkisini özgürce sürdüren ikinci kuşak Demircioğlu'ysa yasak aşkıyla mutlu ve mesut yaşıyordu. Üçü de çıkarları için üç maymunu oynasa da masaya ilk vuran olmak istemediklerinden eteklerindeki döküyor, kendilerince doğru zamanı bekliyordı.

Gelin Ayşe, şirketin yönetim kurulundaydı. Koca olacak adam, karısının aile şirketlerinde söz sahibi olmasından hoşnut değildi. Bu konuda babasına karşı gelmiş ama yaşlı adamı ikna etmeyi başaramamıştı. Yaşlı sanayici sadece gelinini kollamıyor, torununun da haklarını koruyordu. Küçük kızın üstüne fazlaca titrerdi. Büyüdükçe sarı saçlarının lülesine kadar annesinin kopyası olup çıkan torunu hep onunla kalsın isterdi. Üstelik ona kendi annesinin adını vermişti. Genç kızın zümrüt yeşili gözleri gün ışığında maviye döner, göz temasında olanı sorgusuz sualsiz etkisine alırdı. Kendi annesinde de olan bu özellik torununda daha da belirgindi. Kız torununu önemseydiğini, küçük yaşta şirketin hissedarı yaparak göstermiş, oğluya babasının yaptığı şeyi gereksiz bulduğunu dillendirmekten yine çekinmemiş, yönetim kurulu top-

lantısında endişelerini dile getirse de bir kez daha yenilmişti.

Baba Rıza Çam'ın iki çocuğu vardı. Oğul Ali, her yaşında ailenin problemlili veledi. Ayşe'ye ağabeyinin aksine hanım hanımcık bir kız çocuğuydu. Alımlı bir genç kıza evrilen büyüme sürecinde de soyuna kara leke sürmemiş, ülkenin en önemli sanayi devinin oğluna eş olarak seçilmişti. Çam ailesi oğullarının üzerine fazlaca titremiş, yarattığı sorunlar dallanıp budaklanmadan çözmüşlerdi. Ne de olsa ailenin tek erkeği, sperm bankasıydı Ali. Soyları onun sayesinde ilerleyecekti. Bitmek bilmeyen büyüme çağında teyzesinin kendini feda etmişliği bugün bile aile içindeki birkaç densiz sayesinde kulaktan kulağa konuşuluyordu. Ayşe o dedikoduyu ilk duyduğunda gözünün önünde beliren görüntüye isyan etse de senaristlerin bile mesele yapıp senaryolaştırdıkları o şeyin gerçek olma ihtimalini zamanla kabul etti. “Babam arsayı ameliyata girmeden sattı” demişti ağabeyi. Tapu dairesinin kara kaplı büyük defteriyse aksini söylüyordu. Ayşe, arsanın dibindeki aile apartmanlarının yenilenme öncesinde tapu dairesine gitmiş, tapu memuru el yazısıyla tutulan tapu defterinin ilgili sayfasını açmış, aradığı kaydın öncesindeki satıra gözü kaymış olmasaydı Ali Çam adını göremeyecekti. Evet, arsanın satış tarihi babalarının ameliyat tarihiyle örtüşüyordu ama satın alan yerinde yazan

ağabeyinin adıydı! Ali kırk dönüm arsayı kendi üzerine devrettirmişti.

Şehrin yeni Adliye Sarayı. Salon olabildiği kadar sessiz. Mahkeme salonunun sağlı sollu her iki duvarında büyük duvar saati, hareketsizmiş gibi görünen akrep ve yelkovan tam 12.00'yi gösteriyor. Hâkim birkaç dakika içerisinde kararını açıklayacak.

Kürsüsünde dimdik duran hâkim, üzerindeki ağır cüppenin omuzlarına kattığı otoriteyle gözlüğünün üzerindeki boşluktan etrafı şöyle bir kolaçan etti. Kürsünün üzerindeki tokmak her an inebilir, bu ağır sessizlik bir anda keskin bir gerçekliğe dönüşebilirdi. Taraflara uzun uzun baktı hâkim.

İlk duruşmanın kendinden emin adamı Ali, karar duruşmasının asabi adamıydı. Otoritesini pekiştiren geniş omuzları mahkeme salonunun sınırlarını zorluyor, keskin yüz hatlarını tamamlayan kaşları kavgacı yanını açığa çıkarıyordu. Gözlerinin altı ya uykusuzluktan ya da bir sağlık sorunu vardı da ondan morarmıştı. Bunca şeye rağmen ağabeyinin sağlık sorunu yaşamasını istemezdi Ayşe. Adamın göbeğindeki aşırılık alkoldendi. Saçı boyaydı. Her duruşmada saç kahverenginin farklı tonundaydı. Saçlarını ya karısı ya da kendisi boyuyordu; yoksa hiçbir kuaför müşterisini o hâle sokmak istemezdi. Ayşe, ağabeyinin bunalımda olduğunu, avukatıysa mevcut durumunu korumak için her yolu dene-

diğinden kontrolünü kaybettiğini düşünüyordu. Geçen bir sene içinde sanki iki yaş fazladan yaşlanmıştı. Fakat dava sürecinde söylediği şey hiç değişmedi: “Babam arsayı bana sattı çünkü ameliyat için paraya ihtiyacı vardı.”

Ayşe ile Ali, Çam ailesinin el bebek gül bebek yetiştirilen iki çocuğuydu. Baba Rıza varlıklı ve nüfuzlu bir adamdı. Anne Nevin, ülkenin kadrolu öğretmenlerinden, kazancını yalnızca kendi zevki için harcayan biriydi. Karı koca ikisi de hayatlarının hiçbir aşamasında ne kızlarından ne de oğullarından herhangi bir beklenti içinde olmuşlardı. Buna rağmen Ayşe, zamanında ağabeyine: “Babamın zaten yeterli parası vardı. Arsayı neden sattı?” demedi. Baba Rıza, ameliyattan sonra beş sene boyunca özel bakımla yaşatılmıştı. Ağabeyinin söylediklerine inanmayıp ne yapacaktı? Ali öyle diyorsa öyleydi; söylediği şeyin gerçekliğini araması yersizdi. Fakat ağabey olacak herif hiç masum değildi. Yıllar boyunca kız kardeşinin hakkını kullanmış, kendi çıkarlarını ön planda tutmuş, aile malını eline geçirmek için Ayşe’nin kendisine duyduğu ağabey sevgisini kullanmıştı. Oysa o arsanın taksitleri ödenirken ailenin her ferdi farklı etkilenmiş, fedakârlık yapmıştı. Parasızlıktan çıkılamayan yaz tatillerinden, yarım kalan hayallere kadar her şeyi yiyen bir canavardı, dava konusu olan kırk dönüm arsa. Miras varsa öncesinde aile olmak vardır.

İnsanlar aile kurmak için evlenirler. Evlenen çiftin çocuğu veya çocukları olur. Düşe kalka büyürler. Derken seneler akar. Ölümmler yaşanır. Dünyanın neresine giderseniz gidin aileler eninde sonunda ölüm ve mirasla sona varır. Yasalar, evlilik birliğini koruduğu gibi mirastan doğan hakları da eşit olarak korur. Bu düzeni hiçe sayanlar yok mudur? Değerli eşyaları baba evinden kendi evine taşıyanlar, taşınmazları bir şekilde üzerlerine geçirenler, kardeşlik bağını ilelebet koparanlar... Ali de her şeyi kendine isterken Ayşe'yi yok sayıyordu. Her duruşma sonrasında Ayşe'nin davayı geri çekmesini umut etti ama kız kardeşi ona karşı durmayı başarmışken geri adım atacak değildi. Sesi hâlâ çocukluk anılarına hapsolan antika piyanonun siyah tuşları kadar çıkıyordu. Beyaz tuşların tamamı ağabeyinin emrindeydi. Siyahlarla yetinmeyi kabullenmişti. Bugün de sınırlarında yaşayan bir yetişkindi ama o saf Ayşe değildi artık.

Davanın görüldüğü kentte sene bin dokuz yüz yetmiş. Oğlan on, kız yedi yaşında. Soğuk kış akşamlarından biri. İki kardeş beyaz badanalı odalarında oyun oynuyor. Anneleri yemek masasını hazırlamakla meşgul. Az sonra babaları gelecek, hep birlikte sofraya oturacaklar. Sokak satıcısının çığırktan sesi odanın içinde yankılanıyor: "Eskiler alırım..." Ardından ağzını yaya yaya uzun bir "Esskiiiicii..." İki çocuk aynı anda sese kulak kabar-

tıyor. Oğlan sinsice gülüyor: “Gördün mü? Geldi senin kasketli, köylü baban. Eskiler verdik de aldık seni ondan.” Kız somyanın altında. Oğlan zıp zıp hopluyor somya üstünde. Esneyen somya yayları alttaki kızın kaburgalarını eziyor. Bu durum sokak satıcısının sesi kaybolana kadar devam ediyor...

Ayşe üzerindeki bakışlardan irkildi. Gözlerini kaçırmadan hâkime baktı. Kendi babasının izini sürdü o bakışlarda. Aynı babacan bakışlar. Babası kadar yorgundu hâkimin yüzü. Avukatı söylemişti, hâkimin emekliliğine birkaç ayı kaldığını. O birkaç ayın sonunda eline tutuşturulacak bir plakette evinin yolunu tutacaktı. Yüzündeki kara lekeler babasınıninkiler gibi karaciğerinin durumunu ele veriyordu. Suratındaki belirgin çizgiler uzun meslek yaşamında verdiği kararların yükünden değildi. Hâkim de Ayşe’nin babası kadar akşamcıydı. Babası değil miydi arka arkaya içtiği sigaraların, devirdiği kanyakların, zararsız sandığı erik likörünün sonucunda ameliyata girip yatalak kalan. Bacak arasındaki et yığını uğruna aldığı renkli haplara ne demeliydi? Doktoru: “Rıza amca, o haplar sana uygun düşmez, iş üstünde kalırsın” dediğinde arkadaşlarına sığınmıştı. Ayşe gözlerini birden kaçırdı hâkimden.

Derken yelkovan hareketlendi. Saat 12.05. Hâkim, başını hafifçe öne eğdi, gözlüklerinin üzerinden davalı masasına baktı. Sesi yumuşak ama

tartışmasız bir kesinlik taşıyordu; mahkeme kararını vermişti. Salonun üzerindeki görünmez yük aniden boşalıverdi. Fısıltılar başladı, sandalyeler gıcırdadı. Ayşe'nin zihninden fırlayan siyah kas-ketli sokak satıcısının: "Eskiler alır yeniler veririm... Nayloooncu geldi baaaaayaaann!" çıkırtısı da çıktığı yere gömüldü.

Zafer Ayşe'nindi. Hâkim, cübbesinin içinde adaletin temsilcisi olarak dimdik duruyordu. Otuz üçüncü senede hak yerini bulmuştu. Ali oturduğu yere yığılıp kaldı. Dinleyici sırasında kafası iki elinin arasında yığılıp kalan biri daha var: bir genç. O, Çam ailesinin en genç üyesiydi. Demircioğlu ailesinin yeşil gözlü genç torunu da ona yakın oturuyordu. Nedense dikkat kesildi gence. Kuzenler, birbirlerinin varlıklarını biliyor ama tanımıyorlardı. Ayşe de yeğenine yıllarca uzak kalmıştı. Fakat o kepçe kulaklardan nerede görse tanırdı onu. Seslenmek, kollarının arasına almak istese de yapamadı. Ne Ali'nin öfkesi buna izin verirdi ne de halalık yapacak kadar yakın hissediyordu kendini ona. Yine de hareketlenmekle duraksamak arasında birkaç gelgit yaşadı. Aile olmayı becerememişlerdi. Bunca şeyden sonra duygularına yenilmeliydi. Bir an evvel oradan kendini çekip almalı, her şeyi arkasında bırakmalıydı. Mübaşirin açtığı kapıdan çıktı.

GÜLLÜ BAHANE, ÇIRAK ŞAHANE!

Cenaze aracı Beşiktaş, İhlamur Mahallesi, Mırsırlı Bahçe Sokak'a girdi. Mahalleli de arkasından. Araç, adını mahalle adından aldığı apartmanın önünde durdu. Sokak normalde tenhaydı; ancak her yarım saatte bir iki araba geçerci. Mahallede oturanlar ağırlıklı olarak emekli olduğundan sokakta da pek insan olmazdı. Yalnız semt pazarı kurulduğu salılar kalabalık olurdu. Acı haber çoktan yayılmış, yaşlı kadının öldüğünü duyan gelmişti. Tabut gidene kadar orada bekleyeceklerdi. Kalabalığın arasında, köşe başındaki pasta fırınının siyah iş önlüklü çocuğu ağlamaklı, burnunu çeke çeke dolaşıyordu.

Cenaze aracı apartman kapısının tam önüne, ondan yarım saat evvel gelen ambulansın yanına park etti. Mısır Apartmanı'nın gösterişli ferforje kapısı ardına kadar açıldı. Ambulansla gelen doktor yarım saatten fazladır içerideydi. Boş tabut aracın kızığında, kapağı öylesine yanına bırakılmıştı. Araç gasilhaneye giderken kapak tabutun üstünde

olacaktı. Kızağın altından geçen iki meşin kemer, ayak ve baş kısmından tabutu kızağa sabitleyecekti.

Aracın şoförü arabadan indi. Saat bir buçuğu birkaç dakika geçiyordu. Kırk dördün karşısındaki kırk üç numaralı apartmanın giriş katında oturan emekli albayın karısı, burnunu çeke çeke dolaşan çocuğu takipteydi. Çocuk, gözyaşlarını elleriyle silerek ağladığını saklamaya çalışıyor ama herkes onun neden çok üzüldüğünün farkındaydı. Dövmeleriyle dikkat çeken uzun saçlı genç, çocuğu göz hapsine alan kadını izliyordu.

Siyah iş önlüklü çocuk, köşe başındaki pasta fırınının getir-götür işine bakan çırağıydı. Dükkân çocuğun dayısınınındı. Çocuk henüz on yaşındaydı. Babası polismiş, bir çatışmada şehit düşmüştü. Annesi ve yaşlı ninesiyle yaşıyordu. Kazandığı parayla ev geçindirmesi beklenmiyordu; zira üçüne de devletten yetim maaşı bağlanmıştı. Yaz aylarını değerlendirmekle başlayan gelgiti onunkisi. Babası hayatta olsaydı yine boş durmaz, dayısının dükkânında çalışırdı. Yaşlı Suna'nın onu keşfetmesiyle, vakit geçirmek için başladığı çıraklığın ciddi bir kazanç kapısına dönüşeceğini kimse bilemezdi. Okul açılınca da Suna Hanım'ın günlük alışverişini yapacağı duyulmuştu.

Asansörsüz, kömür kazanlı, su deposu olmayan, bitişik nizam, dış cephesi mavi mozaik, zamanın Karadenizli müteahhitlerinin elinden çıkan tipik

İstanbul apartmanlarından Mısır Apartmanı. Heybetli ferforje apartman kapısı, beyaz mermerden geniş ama dik basamaklara açılıyordu. Apartmanın girişi, katlara çıkan merdiven basamakları, içi tavana kadar beyaz mermerle kaplıydı. Görüntü bir buzdağı kadar soğuktu.

O gün sıcak bir yaz günüydü. Cenaze aracının şoförü, apartmanın ardına kadar açık kapısından içeriye süzüldü. Boş tabut cenaze aracının kızığında, öylece bekliyordu sarmalayacağı ölü bedeni.

Pasta fırınının çırağı saat on gibi yaşlı kadının kapısını çalmış. Kapı hemen açılmış. Kadın gayet neşeliymiş. Hatta çocuğa ezber edeceği yeni kelimelerin listesini verirken “Yarına bunları ezber et, sabah dokuzda da bende ol” demiş. Öncekileri hatasız bilince her sabah harçlık olarak verdiği tek elliliğin yerine iki yüzlük vermiş. Parayı uzatırken “Bunadım sanma sakın çocuk, bu para bugünün harçlığı” demiş ve çocuğun ardından kapıyı gülerek örtmüş. Çırak çocuğun detaylı açıklamasıyla yaşlı kadının ona verdiği yüklü bahşişi bir de kendisinden duymuş oldu mahalleli. Oysa emekli albayın karısından bahşiş meselesini defalarca dinlemişlerdi. Mahalleli, çocuğu aynı umursamazlıkla dinledi.

Çırak çocuk, yaşlı kadının beş sene evvel ölen kocasının adaşıydı. Adı Fahri. Kadın hiçbir zaman onu adıyla çağırmadı ama adı o olduğu için dikkatini çekmiş ve tanımak istemişti çırak Fahri’yi.

Terbiyeli ve çalışkan olması da eklenince çocuğa kanı kaynamış, ezberlemesi için verdiği Fransızca ve İngilizce kelimelerle kendi çabasıyla cümle kurmasından fazlaca etkilenmiş, avukatını ikna ederken şöyle demişti: “Hem çalışkan hem zeki; kafası cidden iyi çalışıyor.” Yaşlı Suna’nın pasta fırınının çırağına olan ilgisi bundan ibaretti.

Emekli albayın karısının adı Gül ama mahalleli ondan bahsederken “Güllü” diyordu. Kadının namı Beşiktaş köyüne kadar yayılmış; tanımayan yok. Dudağında kırmızı ruj, el ve ayak tırnaklarında oje olmadan çıkmayanlardan. Bir eliyle karıştırdığını öbür eliyle düzelterken, herkesi birbirine düşüren ama kocasından dolayı hürmet gören bir kadın. Cıvılcıvılcı, çiçekli renkli elbiseler giyindiğinden o adla anılsa da kimsenin haddi değildi hitaben ona “Güllü Hanım” demeleri.

Cenaze aracı, yetim çocuğun okul zamanında da servis için anlaştığı yaşlı kadın için oradaydı. Üst kattaki kiracı alt kattan gelen gümbürtüye kulak kabartıyor da Suna Hanım’ın daire zilini çalıyordu. Gümbürtüyü duymasaydı her şey farklı gelişebilirdi. O genç, şu an dışarıda apartmanın önündeki kalabalığın arasında olan dövmeli gençti; Güllü’yü göz hapsine alan uzun saçlı dövmeli. Kapı ziline bastığında saat yarım olmuş. O gün hizmetli kadının izin günü olduğunu da biliyordu genç adam. Kapı açılmayınca Can’ı aradı.

Yeğen Can hemen geldi. Saat on iki kırk beşte daire kapısını anahtarıyla açıp da halasını yerde kan içinde bulunca ambulans çağırdı. Suna, sandalyeden kalkarken ayağı takılıp düştüğünü söylüyordu yeğenine. Ne yazık ki düşerken tutunmaya çalıştığı sandalyenin topuz kenarı kaşını yırtmıştı. Oysa yetmiş yaşını süren, eli ayağı tutan, kocasından kalan apartmanın giriş katındaki dairesinde bir başına mutlu mesut yaşıyordu doğma büyüme Nişantaşlı kadın. Bire beş kala gelen ambulans doktoru ne yaptıysa kadının kaşından akan kanı durduramamış. Serum bağlamış. Sedyeye konulurken son nefesini vermiş Suna.

Nişantaşlı Suna, Beşiktaşlı Fahri'yle evlendikten sonra orali olduğunu söyleyecek kadar sevmiştiki kocasının ilçesini. Baba evinden Boğaziçi'ne kuşbakışı bakarken, yeni komşularıyla sahile inmeyi, vapura binmeyi, çay bahçesinde oturmayı kısa sürede benimsemişti. Evliliğinden çocuğu olmamış ama kimi kimsesi yok denilemeyecek kadar köklü bir ailesi vardı. Kocasının yurt dışında yaşayan yeğenleri iki üç senede bir gelip gider, yaşlı kadını kısa süreli olsa da hoş tutarlarmış. Can, abisinden olan yeğeni. Ambulansı çağıran, şu an dairenin içinde olan, defin işlemini aceleye getiren de o.

Suna'nın babası, zamanının iyi avukatlarındanmış; iki de çocuğu olmuş. Oğlu Ali uyanık mı uyanık, kızı Suna'ysa mütevazıymış. Oğul, baba

malını kendininmiş gibi kullanmış. Nişantaşı'nda-ki apartmanın kiralarını cebine atan ağabey, apartmanın yarı hissesini ele geçirmek için türlü şeyler yapmış ama kardeşi faka basmamış. Ağabeyin tutumuna Suna'nın kocası, "Boş ver, eninde sonunda adaletin tokadını yiyecek" dermiş. Öyle de olmuş. Hkmetin vergi düzenlemesi, Suna gibi olanlara yaramış. Yirmi ksur senenin sonunda hakkı olan kiralara, yenilenen vergi düzenlemesiyle kavuşmuş Suna. Ağabey, yirmi ksur sene kiraların tamamını kendi hesabına yatırtırken, gelir beyannamesini yarım hisse deyince Maliye'nin kıskacına girmiş. Adamın geçmişe dönük ciddi bir vergi cezası ödemesinin açıklaması bu.

Can, bykbabasından babasına ve halasına kalan Nişantaşı'ndaki apartmanın en st katındaki geniş dairede yaşıyor. Zamanında babasının cenazesine ve duasına katılmayan halasını akrabalarına şikâyet etse de, neyin ne olduğunu bildiklerinden Can'ı umursamadan vazifelerini yapıp ayrılmışlar. Aralarındaki kan bağı, onca lakırdıyı Suna'ya taşımalarını gerektirmeseymiş iyiymiş. Akrabalar Can'ın söylediklerini tez yetiştirmişler. Suna'nın Kadıköy ve Fatih ilçesinde ailenin bütün lmşlerinin ruhuna bir sene boyunca her cuma lokma dktrmesinin ardındaki sırrın bu olduğu senelerce konuşuldu. Haber medyaya da taşınmıştı.

Can, miras peşinde olmasaydı pek ilgileneneği yoktu halasıyla. Beşiktaş'taki dairelerin tapularını istediğini birkaç kere halasına söylemiş, kadın işi şakaya vurmuş. Ali, babasının ardından, oğlu Can da onun ardından panoramik Boğaziçi manzaralı daireye geçmiş; yarım ağızla da Suna'ya teklif etmemişler ata evini.

Beklenti içinde yaşayan yeğen Can bugün kırk beş yaşında. Okumuş olmasına rağmen bir şey üretmiyor, tükettikleriyle gündemde. Halasının çocuğunun olmaması en büyük kazancı. Şimdilik bekâr olduğunu, zamanı gelince evlenip çocuk yapacağını söylese de hiçbir kadın ona bunun garantisini veremez. Göz koyduğu apartman Nişantaşı'ndakinden yeni olsa da pek değerli sayılmazdı. Balkon yalnız mutfakta vardı. O da apartmanın boşluğuna bakardı. Balkon olarak kullanılamayan açık alan, güvercinlerin istilasına uğrayınca çatı, gün ışığını geçiren ondülinle kapatılmış. Sonuçta yemek pişirilen yer ışısız ve havasız kalmış; yine de apartmanını terk etmemiş Suna.

Nişantaşılı yeğenin şoförlü lüks arabası, pasta fırınının önünde park hâlinde bekliyordu. Dövmeli genç kalabalığın arasından köşe başındaki pasta fırınına doğru hareketlendi. Ardından da Güllü.

Can, halasına gidip gelirken mekânda dinlediği müzik grubunun bateristiyle apartmanda karşılaşmış. Mekândaki karşılaşmalar devam edince arka-

daş olmuşlardı. Bar taburesindeki dertli bir adamla akıl hocası barmenin sohbetini aşmayan bir ilişkiden öteye varmayacak bir arkadaşlıktı onlarınki. Her telden muhabbet etseler de ikisi de dostlukları orada kalsın istemiş ama şoförünün geç saatte onu evine, yani Mısırlı Apartmanı'na bırakmasına, bazen de oradan almasına ses çıkarmazmış Can. Dövmeli genç, Güllü'nün radarına da bu bırakıp almalarında girmiş.

Kırk dört numaralı apartmanın karşısındaki kırk üç numaranın giriş katında oturan emekli albayın eşi, mahallenin Güllü Abla'sının bildiklerini mahalle esnafı bilmezdi. Gölgeyi görüp güneşi görmüş gibi anlatırken birden kurmay albay eşi olduğunu araya sıkıştırır; bunu yaparken ses tonu değişmezdi: ne çok yüksek ne alçak ama lafının ağırlığını hissettirecek kadar etkili konuşurdu. Çevresine tarayan gözlerle baktığından, botoks yaptıranlardan kilo almamak için aç gezenlere kadar gizlisi saklısı olan onun radarına girerdi. Can'ın şoförünün dövmeli genci arabayla bırakışını yakalamış, yaşlı Suna'ya sormuş: "Öyle biri mi oturuyor apartmanında? Üstelik kiracım, öyle mi?" "Hiçbir bilğim yok" cevabıyla daha da meraklanıp pasta fırınından aldıklarıyla muhtara çaya gitmiş. Muhtardan, o genç adamın mekânlarda müzik yaptığını, sahne aldığı yerlerin adını kadar öğrenmiş. Suna da o gencin neci olduğundan, nerelerde çalıştığına kadar her

şeyini biliyordu ama biri istedi diye bildiğini söyleyecek de değildi.

Suna, babasından kalan Nişantaşı'ndaki apartman dairelerinden kirasını alıyor, kocasından kalan Beşiktaş'taki mütevazı apartmanın giriş katında mutlu mesut yaşıyordu. Karşı komşusu kendi hâlinde, hiç evlenmemiş bir öğretmen emeklisi; pek sıkı fıkıymış ikilinin arası. Güllü aralarına sızmayı defalarca denese de başaramamış. Üst katındaki kiracısı, vücudunun açıkta kalan yerlerinde ilginç dövmeler taşıyan, kat kat kesimi kaldıran dalgalı saçıyla havalı olduğu kadar çılgın bateristi de pek severmiş. Gözdesiyse on yaşındaki yetim çocukmuş; onun geleceğiyle ilgili avukatıyla konuşmuş, yurtdışındaki yeğenler de yengenin arzusunu yerinde bulmuşlar ki yaşlı Suna, kocasından kalan mal varlığının tamamını kocasının yeğenlerine, babasından kalanları kendi yeğenine, Nişantaşı'ndaki apartman dairelerinden birinin kirasını süreli ve şartlı olarak yetim çocuğa bırakmış. Can vasiyeti bozacak olursa da Beşiktaş'taki iki dairenin kirasının çocuk üniversiteden mezun olana kadar eğitimi için kullanılmasını isteyen bir ek madde yazılıymış vasiyette. Can vasiyetnameden habersizdi. Güllü, yaşlı kadının daireleri ona bırakmayacağını senele- öncesinden biliyordu. Boşuna dememişlerdi: “Onun bildiklerini devlet bilmez, belediye işitmez.”

Can'ın şoförü bir on dakikadır oradaydı. Pasta fırınının iki arabalık park yerini ortalayarak park etmişti koca arabayı. Bu demekti ki cenaze az sonra çıkacak. Tabuttan evvel Can göründü. Yaşının diriliğini taşıyan vücut detayları zenginliğinin önüne geçmiş, o yaşına rağmen bir model, bir atlet, bir Hollywood artisti kadar çekiciydi. Pasta fırınının siyah iş önlüklü çırağı ona doğru koştu. Yaşlı kadının cansız bedeni cenaze aracına koyulurken kopan alkışa kulak kabartıp pencere açanlar da saygı alkışına katıldı. Cenaze aracı, adını bulunduğu ilçenin sokağından alan apartmanın giriş katında yaşayan yaşlı kadının cansız bedeniyle alkışlar eşliğinde uzaklaşırken bir buçuğu beş geçiyordu. Öğle kaçmıştı ama ikindiye yetişecekti cenaze. Küçük Fahri, akan gözyaşlarını saklamadan cenaze arabasının ardından koştu...

AH HİLÂL, VAH HİLÂL

Yazma serüvenim, iyi bir okuryazar olduğumun onanması, benim de kendime güvenmemle birden başladı. Tabii beni onayanlar da vardı, eleştiri bombardımanına tuttular da. Efendim, neymiş; arkadaşlar öykülerde, romanlarda kullanılmazmış. Kendinden olanları zor durumda bırakmak bir yazara yakışmaz dese de otoriterler, ben yakın çevremi anlatmaktan vazgeçmeyeceğim.

Sadece onların hayatını yazmıyor, satırlarımda dedikodularını da yapıyordum. Sakın beni öyle boş biri zannetmeyin. Okuma ve yazmaya ayırdığım vakitten arta kalan zamanımı onlarla geçirince, konuşmalarımızı kâğıda aktarmam kaçınılmazdı. Ne yalan söyleyeyim, okudukça dağarcığım geliştii, anlatılarım da renklendi. Kahvenin yanında tatlı niyetine mini minnacık bir şeyden dedikodu malzemesi yaratmada üstüme kimseyi tanımam. Bazen gerçekte okuduklarım birbirinin içine girer.

Zamanla gözlerimin bir kayıt cihazı gibi çalıştığını da fark ettim. O kadar ki okuduğum bir ki-

tabın etkilendiğim sayfasını ararken eskisi kadar zorlanmıyordum. Demek ki gözlerim o sayfaların fotoğrafını çekiyor, zihnime yerleştiriyordu. Kulaklarım da gözlerim gibiydi. Arkadaşlarımla sohbet ederken de konuştuğumuz her şeyi zihnime kaydediyordum. Sonra onların yaşadığı olayların komik sahnelerini, kendimden de katarak kâğıda geçiriyordum. Kesinlikle düşünmeden yapıyordum bunu. Yazdıklarımın hayal gücümle birleşen kalemimin yaratıcı satırlarıydı. Ne yalan söyleyeyim, fazlaca eğleniyordum yazarken. Bana göre, o dünyada ne kitapların sayfaları ne de bir arkadaşımın gerçek yaşamı vardı. Hikâye belki arkadaşımındı fakat dili bana aitti. Yazarken konuşma dilini kullanmamı öneren bir bilge kişi sayesinde kendimce bir üslup yarattığımı zannetsem de aşırıya kaçan devrik cümlelerimi değiştirmeme salık verenler de var.

Önerileri kulak ardı edip sizi arkadaşım Hilâl’le tanıştırmak isterim. Arkadaşlarımı hep sevdim. Hilâl en sevdiklerimden biriydi, yeri hep ayrırıydı. Ondan bahsederken geçmiş zaman kullandım. Zira artık aramızda değil. Malum hastalıktan kaybettim onu. Ölümsüzleştirmek istediğimden bu öykümde onun adını kullandım. Yoksa onun hikâyesi değil mevzu ettiğim şey desem de size, onun hikâyesini anlattığımdan emin olarak okuyacaksınız satırlarımı.

Hilâl’le ben aynı mahallenin çocuklarıydık. Okulda sıra arkadaşımdaydım. Çok iyi biriydi ama bahtsızdı. Kocasını genç yaşta kaybetti, bir daha da kimseyi sevedemedi. Ailelerimiz de görüşürdü, hayatta olsalardı eminim bugün de muhabbetleri devam ederdi.

Havalar ısınıp da güneşten teni kararmaya başladı mı, şehirden kaçmaya hazırlanırdı canım arkadaşım Hilâl. Sıcakta boşalan şehri bekleyip de ne yapacaktı? Ev de boş olunca koyulurdu yola. Senelerce çalışmış, emekli de olmuştu. Kira geliri de vardı. Anlayacağınız, kuruydu tuzu.

“Yolculuk ne zaman?” diye sorardım. Cevabı hiç değişmez, kendisini hazır hissettiğinde yola koyulacağını kendine has tekrarlarıyla dile getirirdi.

Nazardan korktuğunu onu tanıyan herkes bilirdi. Fransızca şarkılardan oluşan kasetlerinin durduğu yol çantasını, bavulunu, kapı eşiğinde görsek de yola koyulma zamanını kendine saklardı. Günü gelince de sessiz sedasız koyulurdu yola. Mini minnacık arabasıyla dolaşa dolaşa giderdi sıcağın merkezine, ta güneyin en ucuna, oradaki mütevazı yazlık evine. Ailesinden kalma bir evdi; yazlık dediği, kümesten hallice bir mekân. Aradığı şey deniz değildi, çevre beldelerdeki arkadaşlarının kapısını çalmayı, onlarla muhabbet etmeyi daha çok severdi. Yolları arşınlamaktan gocunmazdı. Dağlara, taşlara vururdu arabasını, kilometrelerce yol yapardı. Üç aydan evvel şehre dönmezdi. Sa-

hil şeridini dolaşa dolaşa inerse aile yadigârı evine, dönüşte fazla kilometre yapmak istemezdi. Neden öyle yaptığını ona sormuş, iç kesimdeki kentlerde neler değiştiğini bilmek istediğini söylemişti.

Farkında değildi ama arabası eskimişti. Kilo- metresi altmış bini çoktan geçmişti ama takır takır çalışıyordu motoru. O sene seyahate çıkmadan arabasını bakıma sokmasını söyledim. Tersledi beni. Kendi doğrularımı yakın çevreme empoze etmekle suçladı. Arabası iki senelik trafik muayenesinden eksiksiz geçmişmiş. Neden gereksiz para harcayacakmış, o ben miymiş? Benim kadar müsrif biri asla olmak istemezmiş. Ben neredeyse her ay servise gidiyormuşum. Tutumluymuş o. Ayrıca ben, bu davranışı sadece ona değil, herkese yapıyormuşum. Hadi ona yapmam çok önemli değilmiş. Herkes, benim ukalalıklarımı kaldıramazmış. Küstahın tekiymişim ben. Üstelik insanların şartlarına saygı duymuyormuşum. Hilâl'in bana böyle çıkışması bir ilkti. Gücendim ona. Sonunda kendi bildiğini okudu. Arabasını altmış bin bakımına sokmadan beş bin kilometre yapacağı uzunca bir tatile çıktı.

Onun dolaşa dolaşa yazlığına sağ salim vardığını sosyal paylaşımlarını takip ederek anladım. Her bir fotoğrafına beğeni ve kısa bir yorum koyuyorum: “Harikasın, canım arkadaşım.”

Derken doğum günümde beni görüntülü aradı da aramız düzeldi. O kadar sıcaktı ki sesi, onu faz-

laca özlediğimi anladım. Ve o günden sonra telefon konuşmalarımız eski seyrine girdi; günaşırı uzun uzadıya muhabbet eder olduk. Günler geçti, sayılı haftalar geride kaldı. Sıcak günler yağın yağmur-la serinledi, sonunda Hilâl'in eve dönüşü yaklaştı. Arkadaşım gelecek, yeniden sinema, tiyatro gez-melerimiz başlayacaktı. Ciddi ciddi seviniyordum dönüşüne. Biz emeklilerin sevinçleri işte böyle ba-sit şeylerdi. Üzüntülerimiz de sevinçlerimiz kadar aniydi. Kötü bir haberle çöker, basit bir şeye aşırı sevinirdik. Yanaklarımız çok kolay ıslanırdı. Ağ-lamamız da kahkahamız kadar inişli çıkışlıydı. O sırada gündem çok acı bir haberle çalkalanıyordu. Bugün o acının daha vahimlerini yaşıyor olsak da o gün için hepimiz oldukça sarsılmıştık: Bir doğu ülkesinde, polisin tutukladığı bir kadın, kapatıldığı hücrede ölmüş. Türbansız sokağa çıkılmayan, sa-çının bir tek teli gözükenin pata küte dövüldüğü kadınların yaşadığı diyarda yaşanmıştı o olay. Ger-çi o bölgenin pek çok ülkesinde uygulanıyordu o şekil. Fakat adı geçen ülkenin kadınları ötekilerden farklıydı. Sokağa çıkıyor, dolaşıyor, alışverişlerini kocularından beklemiyordu. Sokaklarda ahlak po-lisi gibi dolaşanları da umursamıyor, dayatılan ya-saklara başkaldırıyorlardı. Direniş videoları haber kanallarına ulaştıkça bizler de o berbat olaya gün-begün tanık olduk.

Evdeydim. Sabah kahvemi içerken çaldı telefonum; arayan Hilâl. Kadına uygulanan bir şiddet varsa, nerede olursa olsun anında ortaya çıkar, çenesini bir açar, o çeneyi kapat kapatabilirsen. Susmadan konuşacağını biliyordum. Gündemi bir de onun ağzından dinleyecek, bir kat daha üzülecektim. “Nasılsın?” diyemeden başladı anlatmaya. Vahametten bahsederken kendi sanrılarını doğuruyordu. Gelecek için çok endişeliydi. Kendi zihninde yarattığı karmaşık olayların içinden fırlayan korkunç maskeli insanlarlaydı kavgası. Herkese bağırıp çağırdı. “Canım, ne alakası var, hiç olur mu?” diyeceğim; nafile, soluklanmadan söylendiğinden araya giremedim. Bir kere hiddetlendi mi kimse onun sözünü kesemezdi. Tekrarlarla aynı şeyi döne dolaşa anlatıyor, bir yandan da beddualar okuyordu. Ağzına bir de yakışırdı beddua sözcükleri. O kadar tatlı zikrediyordu ki, zannedersiniz dişlerinin arasında akide şekeri var. Onu dinlerken boşalan fincanımı iki kere doldurdum. Telefonun sesini dışarıya verdiğimi, telefonu salonda bırakıp mutfağa gidip geri geldiğimi bile anlamadı. Aralıksız konuşuyordu. Kim bilir kaç defa tekrar etmişti cümlelerini. Birden cep telefonum öttü. O ses bile arkadaşımın hızını kesmeye yetmedi. Öldürülen kızın ardından yapılan bir protestonun görüntüsünü göndermiş bir başka arkadaşım. Kulağımda Hilâl’in sesi, gözüm videoda: bir üniversite önü.

Kızlı erkekli bir grup öğrenci. Polis tarafından katledilen kız arkadaşları için eylemdeler. Saçını kesenler, türbanını yırtanlar. Erkekler kız arkadaşlarını yalnız bırakmamış. Bir köşede adamın biri, bir kızı dövüyor. Kızın başı açık. Adamın yumrukları kızı yere düşürüyor, tekmeleri hız kesmeden iniyor kıza. Kız iki büklüm yerde, kıvranıyor. Derken bir gencin uçan tekmesi giriyor görsele. Bu sefer tekmelerini savuran adam yerde. Etraftan koşarak gelen gençler de adamı tekmeliyor. Adamın üstünde tepinen tepinene. Kamera dayak yiyen kızdan gençlerden dayak yiyen adama, tekrar kıza, oradan adama derken kameraman görüntüyü yakınlaştırdı. Ve yüzü kanlar içinde kalan adamın belli belirsiz görüntüsüyle video bitti.

Seyrettiğim video kırk beş saniye sürdü. Arkadaşımın sesi hâlâ odamın içindeydi. Ona seyrettiğim videodan bahsetmek istedim. Fincanımdaki kahveden doluca bir yudum aldım ve başladım anlatmaya. Meğer o videoyu seyretmiş de aramış beni. Konuşmamızın ardından vakit kaybetmeden bir başka arkadaşını arayacağını, içselleştirdiği endişelerini daha da dallandırıp budaklandıracağını biliyordum.

Aradan birkaç gün geçmiş, Hilâl değil, doğu ülkesindeki olay da aklımdan çıkmış, internetten bir şeyler okuyup notlar alıyordum. Telefonum birden çaldı. Arayan Hilâl! Duymamazlıktan geldim. Ar-

dından e-posta kutuma adı düştü: “Arasana” Ar-
dından ikincisi geldi: “Sana ihtiyacım var.”

Aradım. Sesi titriyordu. Bir şeylerin ters gittiğini
hemen anladım. Dönüş yolundaymış. Arabası arı-
zalanmış ve yolda kalmış. Meğerse arabasının *triger*
kayışı kopmuş. Bu, otomobilinin çıkardığı ikinci
arızaymış. İlkini yazlığa giderken yaşamış ama bana
söylememiş. İki arızada da çekici üstünde tamirciye
gitmiş. En iyi hâlde dokuz saatten evvel bitmezmiş
tamir. Yola koyulması karanlığa kalacaktı. Doğu
ülkesinin zihniyetine okuduğu o ağız dolusu belâ
söylemini, kayışı zamanında değiştirmeyen servis
ustasına savuruyordu. Benim arabam yoktu. Araba
kullanmasını bilmiyordum, bahsettiğı kayış ne işe
yarar, onu da bilmem: “Hay Allah! Hay Allah, ca-
nım arkadaşım” diyerek telefonu kapattım.

Yaptığım şeyin farkındaydım; hoşbeş ederek
telefonu kapatmam riyakârlıktı ama aklım inter-
netten okuduklarımdaydı. Gün ağarırken yatağı
girdim. Uyandığımda saat öğleni çoktan geçmiş-
ti. Kendime gelmem de zaman alınca ancak akşa-
müstü aradım Hilâl'i. Yine o anlattı, ben dinledim.
Arabasını tamirden alıp da yola koyulduğunda
yeni güne birkaç dakika varmış. Üç şeritli otoyolun
orta şeridinde normal bir hızda seyrediyormuş.
Önünde bir başka araba da onun hızında seyir hâ-
lindeymiş. O arabanın önünde de başka bir araba.
Yolun solundansa acelesi olanlar hızla akıyormuş.

Üçer şeritli, gidiş dönüş yolu ayrı, ücretli bir otobüs yolu anlatıyordu bana: “Birkaç arabanın farları dışında yolu aydınlatacak bir şey yoktu” dedi. Araba kullanmasam da o yolu en az onun kadar biliyordum; kedi gözlerinin birer metre aralıkla yolun her iki tarafına dikildiğine kadar. Zifiri karanlıkta kedi gözlerinin pek işe yaramadığını da bilecek kadar bilgim vardı. Arkadaşımın aktardıklarını bilgimle sınarken ben, “Az kalsın ölüyordum” dedi Hilâl. Arabasının dikiz aynasında bir çift sarı beyaz ışık fark etmiş. Gelenin hızını tahmin edememiş ki yolun sağına geçebileceğini düşünmüş. Direksiyonun sağındaki sinyal kolunu indirmiş. Sağ ayağı gaz pedalının üstünde. Okşar gibi basarken birden asılmış pedala. Araba aniden fırlamış. Hız ibresi yüz otuz. Otuz birim artmış. İbre yüz altmış. Araba yolun solunda. Orta şeritteyken önünde seyreden bir arabayı geçmiş. Onun önündekini de gerisine katmış. Kadranın ibresi yüz seksen. Birden arabasının içi aydınlanmış, ıslıl ıslıl. Dört nala koşan beyaz bir atın üstünde gibiymiş küçük arabasını sürerken. Farlar hemen arkasında, ensesindeymiş. Altına aldı alacak. Çok da yüksekmış araç. Neden sonra anlamış; on tekerlekli bir tır varmış arkasında. Farları öyle kuvvetliymiş ki tüm otoyol aydınlanmış. Sürücüsü de deliymiş. Arkadaşım yolun soluna geçmeyi başaramasaymış, şu an hayatta değilmiş. Sadece o paniklememiş; ötekiler de önündekine, yanında-

kine çarpmamak için şeritten şeride geçmiş. Kornasına asılan asılana. Tır hız kesmeden uzaklaşmış ve gözden kaybolmuş. On kilometre sonra B. Dağı'nın tüneline girmiş arkadaşım. O tüneli ben de iyi bilirim, uzundur. Tünelin girişinde ve içindeki tabelalarda belli aralıklarla hız limiti paylaşılır. Limiti aşan aracın plakası sürekli ikaz edilir, uygulanan ceza da ağırdır. On kilometre evvel onu geçen ve uzaklaşan o tırın birden arabasının arkasında belirdiğini, yetmiş kilometre limitini aşarak onu ikinci kez solladığını söyledi. Duyduğum şeyi doğru mu anlamıştım? İşte tam da bunu düşünürken kulağımın dibinde bir sivrisinek vızıldadı. “Aynı tır olduğundan emin misin?” dedim ben. Üstüne basa basa: “Aynı uzun araçtı” dedi. Araç uluslararası yük taşıyanlardan. Sürücüsü, Hilâl'in çıplak kollarını ve bacaklarını görmüş. Üstelik, kadınların hiçe sayıldığı o doğu ülkesinin plakasını taşıyormuş tır.

“Emin misin?” dedim birden.

“Eminim” dedi.

“Karanlıkta nasıl gördü?” dedim.

“Görmüştür” dedi.

Hilâl adamı suçluyor, kulağımın dibinde vızıldayan sivrisinek beni sokmaya çalışıyordu. Öteki elimle vızıltıyı kovalıyor ama vızıltının bir sol kulağıma, bir sağ kulağıma konmasına engel olamıyordum. Sağlı sollu vızıldayana savaş açtım. Kafama vuruyor, kendi kendimi dövüyordum. İnsan kendi

kulağını çeker mi? Kulaklarım da parmaklarımdan çekti çekeceğini. Nihayette kazanan ben oldum. Vızıltıyı sağ elimle bir şekilde yakaladım. Vızıltı avucumun içindeydi ve oradan da beni sokma çabasıındaydı. Avucumu salladım salladım ve birden avuç içimi duvara yapıştırdım. Elim, avuç içim, parmaklarım duvara yapışmış, acısı da içime akmıştı. Avuç içimin acısını duvarı sıvazlayarak azaltacağımı mı zannettim, yoksa o an sadece bu mu aklıma gelmişti, bilemiyorum ama duvarı şuursuzca birkaç kere sıvazladım. Yavaş yavaş çektim elimi; bingo! Kanım duvardaydı. Sivrisinek, sivrisinek olalı böylesi bir ölümle karşılaşmamıştı. Bense şişen bileğimde giderek büyüyen sızının, dakikalar içinde katlanılmaz bir azaba dönüşeceğini biliyordum. Hilâl mi? O, sebep olduğu şeyden habersiz, her zamanki gibi sözcükleri ardı ardına dökmüş ne benim acımı ne de odanın ağırlaşan havasını fark etmişti...

BİR ZAMANLAR YAŞAMIŞTI

O gece de uykusunda kapkara bir köpekle boğuştu. Rüya gördüğünün farkında değildi. Gazete binasına varan cadde üzerindeki kafelerin birinde kahvesini yudumluyordu. Arabaların arasından fırlayıp üzerine atladı kara bir köpek. Dişlerini geçirmiş olmalıydı ki üstü başı kan içindeydi. Gökten, yeraltından, deniz tarafından akın akın ona doğru geliyordu halk. Elllerinde sopalar vardı. Derken saatin alarmı çaldı da uyandı. Aynı halk, aynı kara köpek birkaç gecedir onunlaydı.

Büyükannesinin, “Rüyanda kan görürsen korkma, o rüya bozulur” sözüne sığındı...

Medyatik gazetecilerden olmadığından kapalı kutuydu. Pek tanınmazdı. Gazeteci kimliğiyle yazdıklarını okuyup fikirlerini benimseyenler, anladıkları kadar bilirlerdi onu. Yoksa kiminle evliydi? Çocuğu var mıydı? Ne yer ne içerdi? Hobileri? Korkuları nelerdi? Tanıyansa, duygularına yenilmemek için kendince verdiği mücadeleyi anladığı kadar bilirlerdi. Karşı durduğu, kabullenemediği

şeyler her aydın kadar onun da zayıf noktasıydı. Son günlerde tehdit ediliyordu. Yine de ona zarar vereceklerine inanmıyordu.

İyilikten yanaydı.

O gün önemli bir toplantısı vardı. Erkenden koyuldu yola. Gün rutin seyrinde akıyordu. Trafik henüz sakindi. Bir saate kalmaz yoğunluk başlardı. Köşe başındaki simitçiden kestaneciye kadar tanıyordu semt esnafını. Araba yolu sakindi. Kaldırımın bozuk taşlarına rağmen asfalta inmeden yürüdü. Masa, sandalye ayakları kaldırımını işgal eden bir kafeye girdi. Kahvesini aldı. Araba yoluna bakan masalardan birine ilişti. Sabahki toplantının yol haritasını bir kez daha düşünmek istediğinden kafeye girmiş ve kahve almıştı. Toplantıda söyleyeceği şeyleri düşündü. Nedense rüyasındaki kara köpek aklına düştü. Kavga etmeden, inandıkları yolda ilerlemenin teslimiyet olmadığına inandırmak istiyordu yol arkadaşlarını. Zihnini kemiren kara köpeği öteledi.

Kahve bardağı elinde ayrıldı kafeden. Toplantıya kadar üç saat vardı. Gazete binası da uzakta değildi. Yolun karşısındaki simitçiden simit aldı. Sahile indi. Yine de zamanından evvel toplantı odasıındaydı. Toplantı beklediğinden de iyi geçti. Nasıl olduysa yol arkadaşları da ondan yanaydı o gün. Sadece kendi fikirlerini haber yapacaklar, karşıt düşüncelere cevap vermeyeceklerdi.

Saat üçte gazeteden ayrıldı. Caddenin her zaman ki kalabalığına karıştı. Siyahlar içinde, bereli bir genç birkaç adım gerisinden onunla bir adım atıyordu. Evinde, yatağında da değildi. Aklına musallat olan kara köpeğin ete kemiğe büründüğünü bilemezdi. Silah sesi, kuşların kanat çırpışı, yüzükoyun yere savruluşu aynı anda yaşandı. Akıllarda kalan kuşlardı. O mu? Unutulup gitti. Adı bile anılmıyor...

AVOKADO ÇEKİRDEĞİ

Mutfak balkonuna bir güvercin kondu, içeriyi görecekmış gibi ardına kadar açık balkon kapısına iyice yaklaştı. Kadının biri mutfak zemininde kaskatı yatıyordu. Güvercin kanatlarını iki kez çırpıtı, balkon içinden demirine kondu. Bir başka kadın ayaklarını sürüyerek yerdekinin başucunda ileri geri dolaşıyordu. Güvercin, kadının adımlarını taklit eder gibi, dar demir üstünde ileri geri gidip geldi. O an, odanın havası ölümle yaşam arasında asılı kaldı. Kadın yaşadığı şoku atlatınca Huzur Sitesi'nin kapı güvenliğini arayıp Gönül Hanım'ın öldüğünü haber verecekti. Altı aydır onunla kalıyor, evinin işlerini yapıyordu.

Üç bloklu lüks Huzur Sitesi'nin sahibi Gönül Taş Hanımefendi, adını mahkeme salonlarına taşıyan eski site müdürünü bozguna uğrattığı ikinci günün ilk saatlerinde öldüğünü henüz kimse bilmiyordu. Dairesinin pencereleri ardına kadar açıktı. Erkenci kuşlar sabah sporu yapar gibi balkon içlerine konup kaçıyorlardı. Caddenin aceleci şoförleri

de kuşlardan farksız, hız kesen tümseklere frensiz giriyor, zıplayan arabanın asfalta vurmasıyla uyku mahmurluklarını atıyorlardı. Site ahalisinin ayaklanmasına bir yarım saat vardı.

Site giriş güvenlik odasındaki eleman vardiya değişimini yapmış, üzerinden ancak beş dakika geçmişti. Eleman önceki vardiyadan kalan kahveyle yanında getirdiği peynirli sandviçini yiyecek, gazetesini okuyacak ve gün başlayacaktı.

Derken eleman masasının başına geçti. Masanın solundaki duvarda site içi haberleşme panosu, sağındaysa sitenin olur olmaz noktalarına yerleştirilen güvenlik kameralarının bağlandığı ana ekran vardı. Eleman gazetenin magazin sayfasını açtı. Varlıklı Gönül Taş gençlik fotoğrafıyla sayfanın ortasındaydı. Birkaç dakika sayfaya baktı. Aklından geçen, kadının bu yaşında bile hâlâ bir afet olduğuydu.

Tam da gazeteden Gönül Hanım'ın davasını magazin sayfasına taşıyan muhabirin satırlarını okumaya başlamıştı ki sol duvardaki panoda “B Blok / Daire 19” ışıklı ve sesli alarm verdi. Elemanın “Alo” demesine fırsat bırakmayan kart sesli, konuşması bozuk bir kadın:

“Gönül Hanım nefes almakta zorlanıyor” dedi ve hat kesildi.

Oysa kadın yaşamıyordu. Korku hem kadının sesini kısmış hem de gerçeği söyleyememişti. Ele-

man duyduğu şeyden emin olamadı, anlamalıydı. Daireyi geri aradı. Ne konuştuğu anlaşılmayan kadının aynı bozuk lisanıyla:

“O öldü” dedi.

Eleman diyafonun ucundakine tekrar tekrar sordu. Kadının cevabı, sesinin kısıklığına kadar değişmedi. Gazetede ki güzeller güzeli kadın mı ölmüştü? Gazete haberini tekrar okudu:

“Adına kurduğu vakıfla bakıma muhtaç sokak hayvanlarına para akıtan Gönül Taş, vakfın bünyesindeki üç bloklu sitede müdürlük yapan adamın açtığı hakaret davasından beraat etti.”

Gazete bugünündü ama haber iki gün evveline aitti. Ve gazetede ki Gönül Taş artık hayatta değildi. Kapı güvenlik elemanı haricinde kimse kadının öldüğünü bilmiyordu. Ayrıca yaşam alanlarının bir vakfa ait olduğunu, sitenin eski müdürü olan adamın Gönül Hanım’a açtığı davayı da bilmiyorlardı. Site ahâlisinin bir kısmı gün ağırınca okudukları gazeteden olup biteni öğrenecek, okumayanlara anlatacak ve hep birlikte yaşanan şeye şaşıracaktlardı. Esas şaşkınlığa, kadının hayatta olmadığını öğrenince düşeceklerdi.

Siyasetçilerin iktidar uğruna birbirleriyle aptalca didiştikleri dünyada fırsatçı küçük bireyler türemişti. Gönül Taş Hanımefendi de fırsatçılar için iyi bir kurbandı. Kadın, sadece altmış daireli sitenin sahibi değil, ailesinden kalma pek çok gayrimen-

kulü olan, rantiyelerle yaşayan biriydi. Zenginliğin içine doğduğundan yeni şeyler edinmektense elindekileri koruyarak yapılandırmıştı özünü. Yetmişine yeni basmıştı ama dinçti, hastane kapısını aşındıran sağlık düşkününü zenginlerden hiç olmamıştı, ciddi sağlık sorunu yoktu. Çok gezerdi. Hiç çalışmamıştı. Gezmek ve para harcamak en iyi yaptığı iki şeydi. Valizinin kulpu hiç toz tutmazdı; öyle sık açılır kapanırdı ki sanki yolculuk onun gündelik telaşının bir parçasıydı. En çok Yunanistan'a giderdi. Orayı ikinci memleketi sayardı. Atina'nın arka sokaklarını kendi mahallesinin arka sokakları kadar iyi bilirdi, kaldırımlarının daha düzgün oluşuna övgüler yapardı. Kuzen çocukları dışında kapısını çalan pek olmazdı. Soy sop doğuştan varlıklı olunca, içlerine dönük, kendileri gibi olanlarla yaşıyor böyleleri. Kedi köpek severdi ama sahiplenmeden, uzaktan gösterirdi sevgisini. Evlenmediğinden çocuğu da olmamıştı. Ne etliye ne sütlüye karışır, sadece kendini yaşardı.

Gönül Hanım'ın adını mahkemeye taşıyan adamın adı Murtaza, lakabıysa Fırsatçı Murtaza. Öyle sıradan biri değil, denizcilik üzerine eğitim almış. Yıllarca yük gemilerinde motor tamir etmişken ani bir kararla denizden çıkıp üç bloklu bir siteye müdür olacak kadar hayatını boşlayan biri. Soyadı Serdengeçti. Ellili yaşlarında, bekâr bir adam. Sitenin yakınındaki bir apartmanın giriş katında tek göz

odada kiracı. İnsanın aklına “Niye?” demek geliyor ama o soruyu sorması gereken kişi gerek görmemiş ki sorulmamış. Oysa işe girdiğinin ertesi ayı birden istifa etmesi, yerine bir başka uzak yol deniz emeklisi arkadaşını yerleştirmesi boşuna değildi. Yunanistan’ı ikinci evi yapan Gönül zihnini biraz zorlasaydı, Fırsatçı Murtaza’yı Mykonos gecelerinden çıkarırdı.

Her şey, sabah erkenden site güvenliğini arayıp mutfakta boylu boyunca yatan Gönül Taş’ın nefes alıp vermediğini söyleyen hizmetli kadınla başlamıştı. B Blok, Daire 19’da yaşayan varlıklı kadının yanındaki hizmetlinin adı Olga’ydı. Uzaklardan, ta Rusya’dan, kızını hamile bırakan kart denizciyi bulup konuşmak, becerebilirse Rusya’ya götürmek için şehirdeydi. Olga’nın peşinde olduğu sadece ve sadece kart denizci Murtaza’ydı. Onu, kızıyla yazıştığı mektup adresinde eliyle koymuş gibi bulunca adama güven duyar olmuştu. Adam kart olabilirdi ama aptal değildi; kapısındaki kadının niyetini hemen anlamıştı. Planını Olga’ya anlatmış, tahmininden de kolay ikna etmişti Rus kadını. Sıra varlıklı kadını ikna etmedeydi. “Bir arkadaşımın kayınvalidesi, güvenilir, acil işe ihtiyacı var” demesi yetmişti ki Olga altı aydır onun yanında kalıyordu. Varlıklı kadın onu çok sevmiş, site ahalisinden farksız Olga ile Murtaza’nın sevgili olduğunu düşündüğünden, kart denizciyi ima ederek “Gönlün varsa evlendi-

reyim sizi” demiş; Olga’dan olumsuz cevap gelince de konuyu bir daha açmamıştı. Şimdi o teklifi yapan kadın, mutfağın taş zemininde cansız yatıyordu. Rus kadın kapıyı çekip çıkabilirdi; öyle ki ceset kokusuyla fark edildiğinde o çoktan başka bir şehirde, belki de başka bir ülkede olacaktı. Ama yaşlı kadının öldüğünü site güvenliğine haber veren oydu. Rus kadın başına gelecekleri az çok tahmin etseydi oradan kaçarak uzaklaşırdı. Kapıdan çıkarırken güvenlik de nereye gittiğini soracak değildi.

Murtaza’dan sonra işe başlayan yeni müdür, B/19 için ambulans çağıran kişiydi. Murtaza’ysa altı aydır sitenin kapısından içeriye girmemişti ama her şeyi başlatan, gelişmeleri uzaktan seyreden ondan başkası değildi. Ambulans doktoru kadının öldüğünü hemen anladı, karakolu aradı. Ambulansın hemen ardından olay yeri inceleme ekibiyle savcı geldi. Onlar B Blok, Daire 19’a çıkadursunlar, her sabah havuz başındaki yuvarlak masada toplanan site ihtiyarlar heyetinden emekli kurmay albay gazeteyi yüksek sesle okuyor, ötekiler de dinliyordu. Murtaza’nın açtığı dava ve sonucuyla ilgili satırları hayretler içinde tekrar tekrar okuyarak sindirmeye çalışmaları da yetmemişti. En çok da sokak hayvanlarını koruyup kollayan vakfın kiracısı olduklarına şaşırmışlardı. Ve Gönül Taş’ın öldüğünü henüz bilmiyorlardı.

Kadın kendisine açılan hakaret davasını hak edecek bir şey yapmamıştı ama o davanın ne anlama geldiğini biliyordu. Suçsuz bulunacağından emin olarak girmişti mahkemeye. Hâkim iddianameyi onasaydı, davacı avukatının davalıya tazminat davası açması olasıydı. Olası durumda varlıklı kadın bugün hayatta olur muydu? Cansız bedeni Adli Tıp aracılığıyla morga gitmeyecek, bir yeni gezi için dairesinde hazırlanıyor olacaktı. Hatta site kapısından çıkarken bahçeyi sarıp sarmalayan ihlamur ağaçlarından buram buram yayılan kokudan nasıl rahatsız olduğunu ağdalı cümleleriyle dile getirecek, kapı güvenlik elemanları da onu başlarıyla tasdikleyeceklerdi. Paraya kavuşan Murtaza'ysa kesinlikle Rusya'ya yerleşecekti.

Altmış daireli lüks sitesini sokak hayvanlarına bırakacak kadar bonkör ve hayvansever olan bir kadın, bit yavrusunu tanımlamada kullanılan sıfatı bir insana zikrettiyse de teşbih sanatında kusur arayan kurnazdır. Site ihtiyarlar heyeti de yetmişlik Gönül'ün o sıfatı Murtaza'ya söyleyip söylemediğiyle ilgilenmemiş, sitenin vakfa aktarılmasını tartışıyorlardı. Birbirlerini dinlemeden konuştuklarından ne söyledikleri de anlaşılmıyordu.

Onlar geleceklerine kafa patlatadursunlar, sitenin arka kapısından çıkarılan cenaze adli tıp aracılığıyla uzaklaştı. Olay yeri inceleme ekibiyle gelen polis, yatılı hizmetli Olga'yı sorgu için karakola götürdü.

Neden sonra yanlarına gelen güvenlik elemanı olup biteni anlattı da işin vahametini kavrayabildiler. Gönül Hanım komşularını mağdur etmediğinden kiralar emsallerine göre oldukça düşüktü ama vakfın başkanı artık hayatta değildi ve en olmayacak şey bile, biri ilk kez telaffuz edene kadar en olmayacak şeydi. Fırsatçı Murtaza şansını denemiş ama başaramamıştı. Vakıf siteyi yıkamazdı, kiracıları çıkaracak da değildi ama yenileme bahanesiyle daireleri boşaltması mümkündü.

Gönül Hanım'ın ölüm raporu öldüğü günün akşamına çıktı. Sabah kahvaltısında yediği avokadonun çekirdeğini kazayla yutarak boğulduğu yazıyordu raporda. Kimse de çıkıp “Avokado elma gibi ısırlarak yenen bir meyve değildir” demedi. Deseydi ne değişirdi?

7C ve 7D

Terminal kalabalıktı. Kızıl saçlı kadın elindeki biletin numarasına baktı ve 252A'ya giden yolcu bekleme kapısına koşar adımlarla ilerledi. Üzerinde açık mavi kot ceket, altında bol paça beyaz pantolon... Hafif makyajı ve parlak kırmızı rujuyla görünüşte modern bir kadındı. Birkaç aydan beri kendini bu yolculuğa hazırlaması, içindeki boşluğu dolduracak yeni bir yüzle bu uçakta karşılaşma beklentisinde olmasındandı. Gülümseyerek etrafına bakındı. Tam da o sırada uçağa varan köprünün kapısı açıldı. Sırasını bekleyen kızıl kadın sonunda kabinin sağındaki 7D'ye ulaştı. Yan koltuğu şimdilik boş. Aynı sıranın sol pencere ve koridor koltuğunda da henüz yolcu yok. Biriyle tanışmasına vesile olacak bir kadın yolcuya da razıydı. Torununu evlendirmeye hevesli yaşlıların muhabbetinden hoşlanırdı. Yeter ki bugün biri tarafından fark edilsin. Çantasını baş üstü dolabına yerleştirdi. Yerine otururken uçağı şöyle bir kontrol etti. Bekleme salonundakilerin tamamı uçağın içindeydiler. Yanın-

daki boş koltuğa birinin gelme olasılığı ihtimaller dâhilinden uzaklaşıyordu.

7D'deki kızıl saçlı kadının adı Rüya. Üç yıl evveline kadar kocasıyla aynı çatı altında yaşıyordu. Bir akşam, salondaki büyük, yuvarlak masanın iki ucunda, sanki birbirlerine olan uzaklıklarını simgeler gibi oturmuşlardı. Adam uzun bir sessizlikte ellerini ovuşturmuş, sonra derin bir nefes almıştı. Kadın, gelecek cümlelerin ağırlığını hissetmişti ama yine de bir umutla adamın ağzından dökülecek şeyler yapıcı olsun istedi. Belki bir özür, belki bir açıklama...

“Rüya” dedi adam, sesi alçak ama net, “Sana yalan söyleyemem. Bir süredir başka birini seviyorum.”

Sözcükler büyüdü, büyüdü. Kadının kulağında dinmek bilmeyen bir uğultu. Anlamlandıramadığı kelimeler kocasının ağzından çıkmış, o da duymuştu. Kulağındaki uğultu hiç geçmesin istedi Rüya. Adamın ağzı hareket ediyor, uğultu sayesinde sözler beynine çarpmadan geri dönüyordu. Nihayet bir cümle, dalgalar arasından sıyrılıp zihnine oturdu; kocası boşanmak istiyordu.

Kalbinde bir sızı, ardından bir patlama hissi... Gözleri, kocasının yüzündeki ifadeye kilitlenmeyeydi o patlama olmayacaktı. Birden göğsü daraldı. Elindeki çay fincanını masaya koydu, fincanın ince seramiği masanın yüzeyine tiz bir sesle değdi. Adamın gözlerinin içine hapsolmuştu ama ağlamadı.

Ağlarsa da bunu ona göstermemeliydi. “Başka birini seviyorsun” dedi yavaşça. Sözcükler ağzından çıkarken ağır bir taş gibi yere düşüyordu. “Ne kadar zamandır?”

Adam kadından gözlerini kaçırdı: “Bir süre oldu” dedi.

Kadın başını salladı, kendini toparlamaya çalıştı. İçindeki öfke ve hayal kırıklığı birbirine karışıyordu.

“Demek bir süre oldu. Güzel.”

Sesindeki sakinlik, içindeki fırtınayı gizlemeye yetti. Bir gece evvel yatakta seviştiği adam gitmiş, karşısında yalvaran bir düşmana bürünmüştü. Ve o, düşmana yenilmeyecek kadar gururluydu. Onu nasıl alt edeceğini bilmiyordu ama bir yol bulmalıydı. İşte o an, sözler dilinden kendi kendine dökülürdü: “Benim de hayatımda biri var.”

Adamın bakışları hızla ona döndü. Şaşkınlık ve inançsızlık arasında bir yerde donup kalmıştı. Kadın, bu yalanın ağırlığını omuzlarında hissetse de adama karşı kazandığı bir zafer vardı.

Ardından adamın yüzü soldu. “Sen... biriyle mi görüşüyorsun?” dedi.

Kendi yalanının altından ezilecek değildi Rüya.

“Evet” dedi kendinden emin bir şekilde. “Ben de biriyle görüşüyorum. Söylemek için doğru zamanı bekledim.”

Adamın solan yüzü karısının itirafını hiç beklemediğinin göstergesiydi. Sanki satranç oynuyor-

lardı da birbirlerine aynı anda şah çekmiştiler. İçi içine sığmadı. Sonuçta biri mat olacaktı...

Uçak kalkış saatini geçti. Rötâr anonsları birbirini kovaladı. Kızıl saçlı kadının yanındaki koltuk hâlâ boş. Yolcuların homurtuları yükseldi. Neden sonra kapının önünde bir hareketlilik yaşandı. İçeriye bir bastonun tıkırtısı eşliğinde, yavaş adımlarla ilerleyen biri... Koridorda hareket eden kafaların arasından seçilen yüzü son derece sakın ve kontrol-lüydü. Vücuduna kusursuzca oturan lacivert takım elbisenin içinde uzak bir hedefe doğru yürüyor-muş gibi başı dik bir adam. Koyu renk gözlükleri ne kadar matsa ceketinin düğmeleri o kadar parlaktı. Saçları geriye doğru taranmış, hafifçe grileşen yanları ona vakur bir hava katmıştı. Adam müthiş yakışıklıydı. Ütülü beyaz, pürüzsüz gömleği, boy-nunda ince ipek kravatı, uçak kabininin loş ışığına rağmen parlayan siyah mokasen ayakkabılarıyla Rüya'ya doğru yaklaşıyordu.

Rüya mahkeme salonunun koridorunda bekli-yor. Elinde tuttuğu çantasını sıkıca kavramış, sa-bırsızca saatin akrep ve yelkovanını takipte. Hız-lı adımlarla yürüyen kocası koridorda göründü. Gözleri Rüya'ya odaklanmış, kaşları çatılmıştı. Yanına vardığında nefes nefeseydi ama bu sadece koşmaktan değildi; kıskançlık damarlarında kay-nıyordu. “O da burada mı?” dedi ani bir çıkışla, sesi çatallaşarak. Kadın sakinliğini bozmamaya ça-

lışarak başını kaldırdı. Tam o anda yüzü uzaktaki kalabalığa dönük, “Burada” dedi. Olmayacak şeydi yaptığı; yüzünü çevirdiği kalabalıktan kimseyi tanı-mıyordu. Onun samimi ve sıcak temasına duyarsız kalmayacaklarından emindi. “Canım, neredesin?” dedi. Kalabalığın içindeki başlar onlardan tarafa çevrildi. İçlerinden en az birinin boş bulunup el sallaması da olasıydı. Bunun gerçekleşmesini bek-lemekle vakit kaybetmemeliydi; öfkeden kızaran kocasına döndü. “Gelmemesinin daha iyi olacağına ikna olmuştu ama dayanamamış olacak ki arkadaş-larıyla gelmiş” dedi.

Rüya’nın mahkeme salonundaki kalabalığın içinden çekip aldığı hayali sevgili, neden lacivert takım elbiseli adam olmasındı? Düşüncesi bile içi-ni ısıttı. Kadınlığını öne çıkaran heyecanların ara-yışındayken ayağına gelen fırsatı geri tepmek iste-mezdi. Boşanmıştı ama yaşıyordu. Bir bakışa, bir dokunuşa, farklı bir temasa açlığı vardı. Adamın sol elindeki baston, uçağın dar koridoruna alışık olacak ki mesafeleri ölçerek dokunuyordu yere. Yedinci sıranın C koltuğunda durdu. Rüya yedin-ci sıranın D koltuğunda, adamla ilgilenmiyormuş gibi yapsa da göz ucuyla takipteydi. Adam başını hafifçe eğdi, koltuğun kenarlarını parmak uçlarıyla yokladı. Nasıl olduysa sıcak parmakları Rüya’nın omzuna değip kontrolsüzce yanağına savruldu.

Adam görmüyordu!

Rüya, kısacık bir mutluluğa razıyken vücuduna yayılan sıcaklık bir anda soğudu. Uçakta yaşayacağı heyecanın beklentisi içinde olmasaydı böyle sarılmazdı. Bir kez daha hayatın akışına güvenmekle hata mı etmişti? Bir yastığa baş koyduğu kocası, hayatının planını yaparak onu terk ettiyse, uçakta yanına oturacak kişiyle yaşayacağı sevincin hüsrarla sonuçlanmasına şaşırılmamalıydı.

7D'deki kızıl saçlı kadın, dibindeki 7C'ye oturan adamın bastonunu katlayıp dizlerinin üstüne koyuşunu, emniyet kemerini bağlayışını, uçağın havalanışını geçmişin anılarıyla geleceğin belirsizliği arasında dolaşırken fark etmemek için gözlerini sıkı sıkıya yumsa da kadınlığı bir kez daha yaraldı. Hostesin, "Koltuğunuzu dikleştirin" uyarısıyla gözlerini açtı. Yanındaki koltuk boştu. Adam bastonunu bırakıp gitmişti.

Rüya kendine gelmek için bir süre bekledi. Derken kemerini açtı. Yüzünü yıkamalıydı. Yoksa düşüncelerinin içerisinde boğulacaktı. Tuvaletе doğru ayaklandı. Tam da tuvaletin kapısına gelmişti; kapı beklemediği bir şekilde yüzüne açılıverdi. Tuvaletten çıkan 7C'deki adamdan başkası değildi. Rüya ses etmeyip geriye çekildi. Buram buram kocası kokan adam, kadının fantezilerinden habersiz öylesine uzaklaşıp gitti. Adamın arkasından içeriye girdi. Klozetin oturma kapağındaki irili ufaklı lekeler sahibini belli edecek kadar tazeydi. Tuvalet kâğıdına

uzandı ve ıslaklığı sildi. Kocasının sarı lekelerini az temizlememişti. Büyükannesinin o meşhur sözü aklına düştü: “Unutma kızım, dünya erkeklerin oyun alanı; kadınlar onların arkasını toplamaya, istediklerini vermeye mahkûm...” Kaba etinin çıplaklığını klozete yerleştirdi. Kapalı kapının metal yüzeyine yansıyan kendine bakarak işedi. Kaşları çatılmış, dudakları incecik bir çizgiye dönüşmüştü. Gözlerini kapıdaki yansımasından çekti. Aşağıya devirdi. Bakışları bacak arasında... Derin bir nefes aldı. Kocasıyla seviştiği o son geceyi düşledi.

Acele etmezse yemek servisini kaçıracaktı...

BİR ÇİFT KIRMIZI RUGAN İSKARPİN

Dört saatlik bir yolculuğun ardından Ankara'ya ulaştı. Arabasını cami otoparkına park etti. Bir yarım saat içinde her şey sona erecekti. Cami avlusunu işaret eden okları koşar adımla takip etti. Bacaklarının arasından bir kedi geçti; bir tekir. Nihayet avludaydı. Merhumenin cenazesi musalla taşına çoktan konulmuştu. Tahmin ettiğinden farksızdı kalabalık. Güçlü ailesinin en yaşlı ferdine son görevini yerine getirmek için toplanmıştı eş dost ve akrabalar.

Cici Hanım, Zeynep'in büyükbabası Ziya Güçlü'nün ikinci eşi olarak biliniyordu. Esasında üçüncüydü. İkinci eş, Ziya Bey'in bir arkadaşına kaçmış. Bu yüzden adı geçmezmiş, çocukları da olmamış. Son eşin asıl adı Nazmiye'ydi. Herkes ona gerçek adıyla seslenirdi, yalnızca Zeynep hariç. "Cici" derdi Zeynep ona, "madem büyükbabamın kıymetlisin, o zaman ciciliğini de tescillemeliyim" demişti bir keresinde, çocuk aklıyla. O günden sonra "Cici" adı Nazmiye'nin üzerine yapıştı ama sadece Zeynep'in dilindeydi.

Yaşlı kadın kırk sene önce vefat eden kocasının yanına defnedilecek, aile meclisi düşündü taşındı, buna karar verdi. Eş dost, herkes ona son görevini yerine getirmek için oradaydı. Zeynep de doğru olanı yaparak cenazeye katıldı. Halasının, “Haber verdim ama umudum yok” dediği İsmet Bey’in yaşlı oğlu da avludaydı. Musalla taşında yatansa helvası kavrulmadan unutuldu. Avludakiler merhumenin adını geçirmeden muhabbet ediyordu. Sanki bir sohbet uğruna toplanmışlar, birtakım yardım derneklerine bağış yapmak için oradaydılar. Siyah çelenklerin üzerine iliştirilen bantların sayısı avludakilerden fazlaydı. Ne de olsa Güçlü ailesinin direği Ziya Bey’e gösterecekleri son saygıydı o çelenkler. Ruhen, ad ve soyadlarıyla cenazeye katılanlar çoğunlukta idi.

Zeynep ise ölmeyecekmiş gibi yaşayan Cici Hanım’ın ölmesine hâlâ inanamıyordu. Yaşlılığında da gençlik ihtiraslarını aratmayacak kadar ihtiraslı yaşadı. Herkesin ilgisi üzerinde olsun isteyen, kendisinden başkasını beğenmeyen biriydi Nazmiye Hanım. Süslenmeyi çok severdi ve her zaman değerli mücevherler takardı. Elmas broşu, inci kolyesi, zümrüt taşlı pırlanta yüzüğünü pek severdi. Gelinleriyle anlaşılamazdı; geçinemiyordu onlarla. Huysuz ve geçimsizdi. Oğullarını pek pohpohlardı. Kızını da severdi ama dili ona da sivriydi. Yine de annesine katlanırdı kızı. Kızını öyle bir sahiplen-

mişti ki ondan bir an olsun ayrılmazdı. Kapılarını çalan damat adaylarını beğenmediğinden evlene-
medi zavallı kız. Beğenmeyen Nazmiye Hanım'dı.

Zeynep, halasının bahtsızlığına üzüldüğünden sık sık arar, halini hatırını sorardı. Buna rağmen yeğen-hala ilişkileri pek iyi değildi. Yeğenini kısı-
kanırdı. Abisinin mal varlığıyla yaşayan yeğeni hakkında olmadık şeyler söylerdi. Yine de halasına kötü bir şey demedi Zeynep.

Annesinin vefatını bildirmek için aradığında, “Gel diye haber vermedim, keyfine bak. Sakın ken-
dini mecbur hissetme” dedi halası. Telefonu ka-
patırken, “Fatin Amca’ya haber vermeyi unutma”
dedi Zeynep. Bu, “Sen ne dersen de hala, ben cena-
zeye geliyorum” demekti Zeynep için.

İsmet Bey, Ziya Güçlü’nün Anadolu Kulüp’ten
arkadaşıydı ve birlikte briç oynarlardı. Bir dönem
Maliye Bakanı olarak görev yapmıştı. Zeynep, ba-
basından sonra çocukluğunun ikinci kahramanı
olan Fatin Amca’sının cenazeye katılacağından
emindi. Avludaki kalabalığın içinde bir bastonlu
adam vardı. Otoparktaki tekir kedi o adamın ayak-
larının dibindeydi. O adam Fatin Bey’di; kucaklaş-
tılar. Fatin, tekiri işaret ederek, “Yusuf da kedileri
severdi” dedi.

Yusuf, Zeynep’in babasıydı ve Fatin’le aynı yaş-
ta olmasına rağmen hayatta değildi. İkisi de cami-
nin bulunduğu mahallede doğmuş ve büyümüşü.

Sonra mahalledeki çocukluk anılarından bahsetti. Nedense Nazmiye'nin adını anmamaya özen gösteriyordu. Elindeki bastonla cami bahçesini işaret ederek, "Apartmanınız" dedi, "babanla o bahçede oynardık." Bastonuyla gösterdiği yerdeki apartman zamanının taş binalarındandı. Apartmanın ön bahçesi çiçeklerle doluydu. Kırmızı ve beyaz güller bahçeye renk katardı. Arka bahçedeysse meyve ağaçları vardı. Güllerle ve ağaçlarla bahçıvan ilgilenirdi. Zeynep arabasını o meyve ağaçlarının iki kat altındaki otoparka park etmişti.

"1997'ydi, değil mi?" diye sordu yaşlı Fatin. Bu sorunun ardından gelecek sorular da Zeynep'in ezberindeydi.

"Evet" dedi Zeynep.

"Umarım duvar prizlerine sakladığı yabancı parayı çıkarmıştır" dedi İsmet Bey'in oğlu yaşlı Fatin.

Babasının o senelerde yasak olan yabancı parayı duvar prizlerinin içlerine sakladığı doğrudu.

"Umarım" dedi Zeynep.

Bunu söylemek yerine, "Nereden aklına geldi, Fatin Amca!" demek isterdi.

Ardından ekledi yaşlı adam:

"Büyükkannen o yıkımı Allah'tan görmedi."

Ziya Bey, apartmanı ilk eşinin aile parasıyla inşa etmişti. Zeynep'in büyükkannesi çok varlıklıydı. Bu gerçeği herkes bilirdi ancak kimsenin haddi değildi konuşmak. Üstelik apartmanın çatı katında-

ki iki odalı dairede yalnız yaşırdı ilk eş; dört katlı apartmanın çatı katında. Daire içindeki odunluk, döneminin nadir örneklerindendi. O devirde çatı arasına odunluk yapmak pek akla gelmezdi.

Öğle namazı için vakit tamamdı. Hoca yerini aldı. Birkaç dakika içinde cenazenin namazı kılınacak, sorgu sual ve helallik istenecek, ardından da Cici Hanım defnedilecekti. Erkekler kadınlardan ayrıldılar ve İsmet Bey'in oğlu en önde yer aldı. Zeynep, cemaate arkasını döndü. Kedi de birden hareketlendi; avluyu kesen duvara sıçradı ve oradan takipteydi avluyu.

Eski Maliye Bakanı'nın yaşlı oğlu haklıydı; caminin yeşillikler içindeki bahçesi tam da aile apartmanlarının üzerindeydi. Zeynep parmak uçlarında ileriye doğru bakarken Anıtkabir'i görebileceği bir mesafede bulunuyordu. Güneş batarken Anıtkabir'in üstünde olurdu. Altın bir tabak gibi. Akşam oldu mu güneş Anıtkabir'e döner ve üstünde sönerdi. Muhteşem şölen hâlâ Zeynep'in anıların daydı. Eşsiz manzarayı en iyi bilenlerden biri de büyükannesiydi. Zaman akıp gitti, mahalle değişti. Ancak bu eşsiz manzaranın döngüsü aynı kaldı. Artık caminin minareleri bu manzaranın seyircisiydi. Kocatepe'ye yapılan cami, kentin tek büyük camisi olacaktı. Mahalleyi istimlak ederken öyle söylemişlerdi. Otopark kapısının olduğu yerde otuz sene öncesine kadar aile apartmanlarının kapısı bulun-

yordu: Güçlü Apartmanı. Numara 46. Defalarca o kapıdan içeri girmişti. İstimlakle yıkılan apartmanlar, ilkokul, eczane, kasap, manav, bakkal, kahvehane, çocuk yuvası içindekilerle oradaydı. Kırmızı rugan iskarpini ve eteği pileli elbisesiyle o da o sokağın geçmişine ait bir parçaydı.

Birden hocanın sesi yükseldi:

“Merhumeyi nasıl bilirdiniz?”

Cemaatten bir ağızdan yükseldi ses:

“İyi bilirdik.”

Üç kez tekrarlandı bu kadim ritüel; her defasında sözler biraz daha silikleşti, biraz daha alışıldık duyuldu. Onlar Nazmiye Hanım’ı uğurluyorlardı, oysa Zeynep’in gözünde tabutun içinde yatan Cici’ydi. Kimsenin dilinden çıkmayan, sadece kendisine ait o ismin ağırlığını ilk kez hissetti. Bu iki isim bir daha asla aynı bedende buluşmayacaktı. Cici’si gittiğinde, çocukluğunun en saf parçası da onunla yok olacaktı. Tabut cenaze aracının arkasına çoktan konulmuştu. Az sonra Zeynep de arabasıyla kendi şehrine dönecekti. Tekir onu yolcu etmeye otoparka inmiş, arabanın ön kaputuna kurulmuş, genç kadının gelmesini bekliyordu. Cenaze aracı kalabalığın uğultusu içinde camiden sessiz sedasız ayrıldı.

İDDİA

Öğlen yediğim Arnavut ciğerini hâlâ sindirememiştim. Midemin üzerine inen bir yumruktan farksız, olduğu yerde duruyordu. Aşağıya, bağırsaklarıma insin diye içtiğim çaylar da fayda etmedi. Uyuyamadığımda okuduğum romana tekrar başladım. “Bir on sayfa okursam gözlerim kapanır” derken yetmiş sayfa okudum. Bağırsaklarımda hâlâ tık yoktu. Yarın, on iki kırktaki doktor randevuma gecikmek istemediğimden yüzüncü sayfada romanı kapattım. Dişlerimi fırçaladım. Yüz bakımımı yaptım. Mutfak toparladım. Tam çöp torbasının ağzını bağlıyordum, şimşek çaktı. Öfkesini bir seriye bağlamışçasına arka arkaya patladı gök. Mutfak birden aydınlandı. Ardından yağmur... Telefonuma düşen mesajların uyarı ışığı da hırçın hava gibiydi. Telefonumun ekranı yanıp sönüyordu. Sitenin mesajlaşma sayfasına arka arkaya mesajlar düştü. On iki mesaj vardı...

İlk aklıma gelen, deponun su alması ve içindekilerin telef olmasıydı. Otoparkın da aşırı yağan

yağmurdan etkilenmesi sözkonusuydu. Elim sokak kapısının topuzundaydı. Topuzun kolunu aşağıya indirecekken sayfaya düşenleri hızla okudum. Öylece kala kaldım. Durum tahminimden daha da vahimdi. Sokak kapısını açıp çöp odasına girmeyi beceremedim.

Sitemizin gündemi hep yoğundu. Sorunsuz bir günümüz geçmiyordu. Köpek dışkılarını ortak alanda bırakandan tutun da sitenin kurallarına aykırı yapılan tadilatlarla, nedensiz her sene yenilenen şezlonglara karşı aykırı fikir beyan eden alınmış daireli sitede sakinlik aramak hem hataydı hem de mantık dışıydı. Bu seferki konuysa oldukça farklıydı. Komşularımızdan birinin daire kapısı az evvel kurcalanmış; şok!

Kapısının kurcalandığını iddia eden komşumu tanıdığımı söyleyemem. Hangi blokta oturduğunu bile bilmiyordum. Fakat sitenin mesajlaşma sayfasına yazdığı satırlar, yaşadığı şeyin vahametini gösteriyordu. Komşum ciddi ciddi korkuyordu. Korkusuna korku katan kusursuz satırlarına takılmazsanız olayın şokunda olduğu hissini ustaca veriyordu.

Komşum, dairesinin içinde bir şeylerle meşgulken kapının dışından gelen hafif bir tıkırtı duymuş. Önce yanlış duyduğunu düşündüğünü söylüyordu mesajında ama sonra ses, daha belirgin bir şekilde tekrarlanmış: anahtar deliğine sokulup çıkarılan

ses. O an, kalbinin nasıl hızla çarptığını, ayaklarının yerden kesildiğini tarif ediyordu. Kapıya yaklaşırken nefesini tutmuş. Bir süre, tıktırtilarla birlikte apartman boşluğundan gelen hafif ayak seslerini dinlemiş ve kapısını içeriden kilitlemiş. Bunu yapabilmesi büyük cesaret; ben yapamazdım. Kilitlerken kapının göz deliğinden de bakmış, katın ışıkları yanıyormuş ama kimseyi görememiş. Gördüğü tek şey, parlak beyaz duvarların boş koridoru aydınlatışı olmuş. Komşum kararlı bir savaşçıydı!

Komşumun bu kadarla kaldığını sanmayın; dahası var. İddiasında, daire sakinlerinden biri bile rek veya bilmeyerek kapısını kurcalamıştı. Koca kadın yalan söyleyecek değildi! Kalbinin çarptığını okuduğum satırlarda onunla endişelenip üzüldüm; hangi dairede oturduğunu bilseydim, o an koşup sarılırdım. Tabii ki yapmadım; yapamadım. Ben de korkuyordum. Olay netleşmeden yatıp uyumam da zordu. Çöp torbası ayaklarımın dibinde, dairemin içinde bekledim. Çok geçmedi, güvenlik personelinin savunması düştü ekrana: “Efendim, siteye iki saat evvel yemek kuryesi geldi ve çıktı. O dakikadan sonra daire sakinleri dışında sınırlarımıza dâhil olan yok.” Görevlimizin belirttiği şey yerindeydi; site sınırlarımız güvendedi. Kameralar çalışıyordu. Sadece iki ayaklılar değil, sitemizin sınırlarına dâhil olan dört ayaklılar da kayıt altındaydı. Korunup kollanmamız tamdı. Kapı görevli-

mizin beyanının üzerinden bir yarım dakika, belki üstüne bir çeyrek daha geçmişti ki kata çıkıp inen merdivenlerin, çöp odasının, acil çıkış kapısının, sitenin tamamının arandığı ve bir şey bulunmadığı notu düştü sayfaya. Son olarak kamera kayıtlarına bakılacağını yazdı hizmetlimiz.

Personelimiz elinden geleni yapıyordu. Derken “Kameralara giren kimse yok” notu düştü sayfaya! Kamera kayıtlarından da kimsenin bulunamaması hem iyi hem kötüydü. Bu sitede kimseye güvenemeyeceğini iddia eden bir komşumuz ve iddiasının kapsama alanına giren site sakinleri olarak bizler vardık. Elli dokuz daire zan altındaydı. Gözüm ekranda, her mesajla içimde bir şeyler düğümleniyor, nefesim sıkışıyordu.

O gece, çöp torbasını çöp odasına çıkarmadan yatağıma yattım. Uyandığımda zihnim düne ait her şeyi sıfırlamıştı. Torbadan kurtulup arabama bindim. Doktor randevum 12.40’taydı. Zamanında doktorumun odasında, karşısındaki koltuğa oturdum. Yüzüme bakmadan ishalimi sordu, iki gündür kabız olduğumu söyledim. Test sonuçlarım ekranındaydı. Yumurtanın beyazını, sarısını, biberin hiçbir türünü yememeliymişim...

“Tedavisi?” diyecek oldum, “yememek” dedi.

“Bir daha böyle şiddetli ishal olmayacaksam asla yemem.”

“İshalinin bunlarla alakası yok.”

“Nasıl yani? Neden ishal oldum, günlerce tuvaletten çıkamadım?”

Sorularım cevapsız kaldı. Doktora tepki verircesine guruldadı bağırsaklarım. İki kolumla karnıma ve bağırsaklarıma abandım. Bu sefer telefonum öttü. Sitenin mesajlaşma sayfasına yeni bir bildiri düştü. Düşen mesaj, sitenin yeni krizini duyuruyordu: Belediyenin emlak vergisi iddiası. Müteahhidin eksik beyanları yüzünden hepimiz zan altında kalmışız. “İddia” kelimesi, o sabah uyanır uyanmaz unutmaya çalıştığım kapı kurcalama olayını zihnimde yeniden canlandırdı. Peki müteahhidin düşük metrekafe beyanını bizler neden düzeltmemiştik, yoksa düşük vergi işimize mi gelmişti? İddialar ve iddialarımızla yaşıyorduk. Herkesin bir şeylere inandığı ama kimsenin çözüm bulmadığı kaosta... Sitemizdeki herkes kusurluydu ama bir o kadar da masum olduğunu iddia ediyordu. Güldüm. Bağırsaklarım da bu düzensizliğe uyum sağlamış, kendince çalışıyordu. Kesinlikle sorunum buydu. Bir haftadır hastaneye harcadığım para boşunaydı. Üstüne de vergi cezası! Doktorun sağlığımla ilgili geveledikleri, siteden gelen mesajlar, aklımdakiler hepsi birbirine karıştı. Guruldayan bağırsaklarım ve sonrası... İddialar karşısında sindirmekte zorlandığım Arnavut ciğeri, bağırsaklarımda daha fazla kalamadı. Kıçımı tutamadım...

OLTANIN UCUNDAKİ BALIK

Mahpushaneden çıkışı da girişi gibi vakitsiz bir telaşla gerçekleşti. Gardiyanın omzunu dürtmesiyle uyanıp neyin ne olduğunu tam anlamıyla kavramadan cezaevinden postalandı. Bu hareket, artık onun özgür olduğunu gösteriyordu. Hücrelerinden, başucundaki fotoğraftan başka bir şey almadı. Sessizde tutması ve görünür olmaması koşuluyla kullanmasına izin verilen cep telefonu Allah'tan cebindeydi.

Artık özgürdü. Hiç olmadığı kadar da şaşkındı. Gerçi içeriye girişi de çıkışından pek farklı değildi. Üniversitede çıkan bir kavgada sırtından, tam omuriliğine denk gelen bir mermiyle yaralanıp kötürüm kalan genci vuran silah aramada onun çantasında bulununca önce şüpheli kapsamında nezarete, ardından tutuklanarak cezaevine yollandığında da fazlaca şaşkındı.

Katil, Ali'yi kurban seçmiş; kaçarken silahı onun çantasına bırakmıştı. Ali suçsuz olduğunu söylese de ispat edemedi. Olay anında Ali, üniversite ko-

rusundaki masaların birinde ders çalışıyordu. Çantası bankın üzerindeydi. Etrafı kalabalıktı. Vurulan öğrenciyi tanımıyordu. Omuriliğine saplanan mermiyle kötürüm kalan genç, yazılı verdiği ifadesini mahkemede de aynen dile getirdi. Ona ateş edenin yüzünde maske olduğunun kayıtlara geçtiği halde Ali'nin cezası onandı.

İki senenin sonunda, tam da suçu benimseyip ortama da kendini kabullendirmişken, serbest bırakıldığını söyleyen cezaevi müdürünün onu kapı dışarı etmesine içerledi. Bunda kendince haklıydı. Dışarıda onu bekleyen şeylerin yükü, içlerinin şartlarından da ağırdı. Ailesi, okulu ve âşık olduğu Ayşe'si onu terk etmişti. Nasıl çözeceğini bilmediği sorunları vardı. Arkadaşlarıyla da bağı kalmamıştı. Okulunun uzaktan eğitimi olsaydı belki kodesteyken de derslere devam ederdi.

Yaşlı anne babasının arka arkaya vefatı da Ali'nin mahkeme sürecine denk geldi. Keşke talihsizlikleri bu kadarla kalsaydı. Bir ağabey olarak görüp fikirlerine saygı duyduğu İhsan, seviştiği Ayşe'siyle evlendi. Ayşe, Ali için öylesine biri değildi; evleneceklerdi. Ailesi için artık bu da “eksik kalsaydı” dedirten son hadise, ablasının kocasını terk edip başka bir adamla yaşamaya başlamasıydı. Fakat o ilişki yeni değildi. Yasak ilişki, Ali'nin mahkeme sürecinde açığa çıktı.

Ablasının kaçtığı adamın adı İhsan'dı. O adam, Ali'ye ait olduğu kabul gören silahtan çıkan mermiyle kötürüm kalan üniversiteli gencin ağabeyi olmakla birlikte ilişkilerinin seneler evveline dayandığı bilgisi mahkemede açıklanmasaydı, Ali delil yetersizliğinden serbest kalabilirdi. Abla on beş yaşındayken İhsan'la sevgili olup ayrılmış, seneler içinde ilişkileri yeniden başlamıştı.

Aile içinde ablanın yasak ilişkisi bilinmiyordu. Akrabalar, yaşlı ebeveynlerin kalp krizi geçirip ölmelerini bu ilişkiyi öğrenme biçimlerine bağlayıp yeğenlerini aforoz etti. Akrabalar ablayı dışlamışlardı; erkek yeğenlerineyse ilgilerini gösteremeyecek kadar yaşlıydılar. İlk aylarda cezaevine bir iki ziyaretine giden genç akrabalar olmuştu fakat onu unutmak, onunla acı çekmekten daha kolaydı. Ali kısa sürede cezaevinde terk edildi. Bir buçuk senedir ziyaretine kimse gelmiyordu. Ablasından gelen mektup olmasaydı sevdiği kızın da “ağabey” dediği İhsan'la evlendiğini bilmeyecekti. Cezaevindeki günleri de sorunluydu. Tacizci koğuş ağaları vardı; onlara karşı gelmek hiç kolay değildi.

Bir gün gardiyan, ablasından gelen mektubu ona verdi. Ali'nin elindeki zarf önceden açılıp okunmuştu. Mektubu bir çırpıda okudu ve yırttı. Zarfın içinden çıkan fotoğrafı yatağının başucuna astı. Fotoğrafta mutlu bir çift vardı; üstelik onları çok iyi tanıyordu. Parmaklarının arasındaki kadın, bir zamanlar kolla-

rının arasındaydı. Onun bedeninin en ince ayrıntıları hâlâ zihninde canlılığını koruyordu. Nikâh memuru, Ayşe'si ve İhsan ağabeyi vardı fotoğraf karesinde. Sevdığı kadın, saydığı adamın karısı olmuştu.

Ali, özgürlüğün yüküyle, bahtsızlığın gölgesinde, nereye varacağını bilmeden yürüdü. Kahvaltı da etmemişti. Karnı guruldadı. Boğazından sıcak bir şey geçmesi iyi gelecekti. Yol üzerinde karşısına çıkan ekmek fırınından simit aldı. Simitçi dükkânın dibindeki çay ocağına sığındı. Oturur oturmaz cebindeki fotoğrafı çıkardı. Çaycı onun çay istemesini beklemeden dolu bir çay bardağını masasına bıraktı. Ali ne ona ses etti ne de ona baktı. Elindeki fotoğrafı şeker kâsesinin içine soktu. Çaycı ondaki derdi anladı ki muhabbet etmeden ocağın başına geçti. Ali, fotoğraf karesine karşı çayını yudumladı. Ayşe ve İhsan ağabeyi nikâh memurunun uzattığı mikrofona doğru uzanmışlar, “Evet” diye haykırıyorlardı.

Çok değil, iki sene evveline kadar onun altında kıvranan kadın, ağabey gördüğü adamın altındaydı artık. Bu durumu bir türlü kabullenemiyordu. Eniştesinin durumu onunkinden daha fenaydı. Onların iki çocuğu vardı. Çocuklarının “anne” dediği kadın bir başka adamla zevkleniyordu. Çocukları o adama “amca” diyordu. Gelecekte çocukları evlenecek; anne ve babası yerinde ikisinin adı, farklı soyadlarında olsalar da yan yana yazılacaktı. Ali'nin böyle bir derdi yoktu; Ayşe'sini ve ağabey dediği adamı elbet

bir gün unutacaktı. Fakat eniştesinin o kadınla, yani çocuklarının annesiyle bağı her zaman olacaktı. Titreyen bacağından cebindeki telefonun çaldığını hissetti ama bakmadı. Arayan avukatıydı, bunu da bilmek istemedi. Çay parasını masanın üzerine bıraktı. Çaycı, şeker kâsesindeki şeker küplerinin arasına tutturulmuş fotoğrafı bulduğunda, Ali çoktan sahile inmiş, oltayla balık tutanların arasına karışmıştı.

Ali, çocukluğundan beri balık tutanları gözlemlerdi. Bir seferinde yakaladığı her balığı tekrar denize atan bir adama denk gelmişti. Adamın yaptığı şey ilgisini çekmiş, dayanamayıp yakaladığını neden özgür bıraktığını sormuştu. Adamın cevabı yaptığı şeyden de ilginçti: “Denizde şu an balık sürüsü var. Biri açsa hepsi aç. Oltamın ucundaki solucana atlayan balık fırsatı değerlendirmek isteyendir. Başlangıçta her balığın şansı birdi. Oltadaki solucan ağzındayken ötekilerden akıllı olduğunu düşündü. Kanca üst çenesine saplandığındaysa tutsak olduğunu fark etti. Onu akıllanması için serbest bırakıyorum. Şimdi sen bana balığın hafızası yok diyeceksin, ben de sana bunun bir söylenti olduğunu söyleyeceğim.”

Sahilde beşi erkek altı oltacı balıkçı vardı. Ali iki saat boyunca onları gözlemledi. Hiçbiri yakaladığı balığı denize atmadı. Ablasını, ablasının beraber olduğu adamı, adamın sakat kalan erkek kardeşini düşündü. Neden o olaya çekilmişti? Silahı çantasına atan kimdi? Tesadüf müydü yoksa seçilen

miydi? Daha bir dolu soru düştü aklına. Tesadüf olduğunu kabul ettiğinde soruların cevabı hep aynı kişiye gösteriyor, seçilense bilinmeyenler içinde kayboluyordu. Her iki durumda da onun için gerçek değişmeyecekti; iki koca yılını hapiste geçiren ondan başkası değildi. Ne adalet ne de bir başkası istese de orada geçen zamanını ona geri veremez, kaybettiklerini hiçbir zaman geri kazanamayacaktı.

Pantolonunun cebinden telefonunu çıkardı. Mesaj kutusunda avukatından gelen sesli mesaj vardı; dinledi. Adam onu yazıhanesine çağırıyordu. Gerçek suçlu yakalanmıştı. Ali duyduğu adı doğru mu anlamıştı, mesajı tekrar dinledi. Bir kez daha dinledi. Ve bir anda fırladı yerinden; koşarak balık kovalarına tekmeler savurdu. Tekmeleri ancak üçüne isabet etmiş, kovalar içindeki balıklarla ait oldukları yere, gerisin geriye çıktıkları denize kavuşmuşlardı. Üç kova akıntıda salınarak ilerliyordu. Ali kalan üçü de denize göndermeye niyetliydi. Tekmeleri ötekilere varamadan balıkçılar üstüne atıldı. İttiler onu, o da onları. Boğuşmanın hengâmesinde o üç kova da azgın denize kavuştu. Ali son kovanın ardına düşüp kendini Boğuziçi'ne bıraktı. Balıkçıların altı kovası Boğu'ın koynunda kıyıda hızla uzaklaşırken bata çıka ilerliyor, göz kırpar gibi görünüp kayboluyorlardı. Ali'nin cılız bedeni balıkçı kovası kadar şanslı değildi; denizin meşhur dip akıntısı onu çoktan yutmuştu.

BU KADAR KOLAY OLMAMALIYDI

Tam saatiydi vapurun. Henüz uyanmıştı adam. Terasa çıktı. Tablo korkunçtu. Zemin, boş şişelerin istilasındaydı. Martılar her yeri pislemişti. Kadının cansız bedenini gagalamakla yetinmeyip valizin içindekileri de dağıtmışlardı. İçindeki bir iki ayakkabıyla birkaç giysi dışında boştu valiz; içindeki martı bokunu saymazsa. Dün bu saatte gelmiş, güya sabahın ilk seferiyle kente geri gidecekti. Arkadaşlarıyla programı vardı.

Banyodan çıkıp gelmişti terasa alelacele. Çöp kamyonunu kaçırmak istemiyordu. Dün gecenin izleri hâlâ bedenindeydi. Terasın korkuluklarına dayandı, vapurun iskeleye yanaşmasını seyretti bir süre. Burundan bodoslama daldı vapur. Düdükle bir duman yükseldi göğe. Martıların çılgılığı terastan denize farksızdı. Vapurun düdüğüyle bir havalandılar göğe. Göbekli çımacı koşarak geldi. Vapurdan atılan halatı babadan geçirip gerisin geri güverteye fırlattı. Kaptanın tornistanı tereyağından kıl çeker gibiydi. İki çımacı da bir kuvvetle asıldı

halata; neredeyse sıfıra yakın yanaştı koca vapur, içindeki onlarca insan yüküyle. Kadın dün akşam bu seferle adaya dönmeseydi bugün hayattaydı. Vapur her zamanki boşalma telaşındaydı. Yürüme köprüsü konmadan atlayan gençler izdihamı bir nebze hafifletti. İskeleye yanaşmasından ayrılmasına kadar olan her şey dün gecekinden farksızdı. Kim bilir, belki içindekiler de aynıydı.

Kirli atletini bile çıkarmadan yatmıştı. Kadının kanıydı atletinin üzerindeki kırmızı lekeler. Ayrı kaldıkları kırk beş günün hatırına, kadının kafasında kırdığı şişeden sıçrayan kırmızının izi de şortundaydı. Bağırsaklarından güçlü bir gurultu koptu. Vapurun ışıkları söndü. Adamın gözü kadının cansız bedenindeydi, kulağı sokağın yokuşunu tırmanan çöp kamyonunda. Kolundaki saate baktı. Tahmin ettiği gibi, yelkovan birin; akrep dokuzun üstündeydi. Terasın yolu gören kenarına geçti. Bir fayton geçti. Çöp arabası meydanda durdu. Martılar uçuştı. Kimi karşı binanın çatısına, kimi denize doğru kanat çırpı. Kanatlarının sesi rüzgâr uğultusundan halliceydi. Onlar havada, çöpçüler yerde koşuşturdu. Derken kamyon sokağı terk etti.

Göz ucuyla masanın altına baktı. Ardından gerisine, kapının eşiğindeki sarı valize. Olan olmuştu bir kere. Kadının şehirdeki arkadaşlarının telaşından habersizdi. Telefonun fişini çıkarmıştı. Çöp kamyonunun ardından aşağıyı, yolun başını gö-

recek kadar sarkıttı bedenini terasın duvarından. Her zamanki seyrindeydi sokak. Yarın seyahate çıkıyormuş gibi valiziyle aşağıya inecek, çöp presi çalışırken kendi elleriyle savuracaktı yükünü. Ya sonrası? Çöpçüleri kandırabilir miydi? Bu kadar kolay mıydı? Dün akşam top oynayan çocuklar bile aşağıdaydı. Sanki dünden ısınlanmışlardı. Değişen belki topun rengiydi, ondan da emin olamadı. Bisiklet sürenler de aynıydı, üzerlerindeki tişörte kadar. Masa da bıraktığı gibiydi; dağınık ve pis.

Karı koca değillerdi. Evlenmeden birliktelik ikisinin de tercihiydi. Hem adada hem şehirde yaşarlardı, iki farklı evde. Adamın tercihi adaydı; şehri pek sevmezdi. Çocukları da olmamıştı. Oysa on seneden fazladır beraberdiler. Kadın için vapura binip şehre gitmek büyük bir sevinçti. Şehirdeki arkadaşlarıyla gezmesini, aile mezar yerini ziyaret etmesini bile severdi. Sudan bir şeyi bahane ederek gitmiş, kırk beş günün ardından birkaç giysisini almak için gelmişti son ada seferiyle dün.

Martılar karşı binanın çatısından takipteydi adamı. Dolunay vardı. Sarı gagaları karanlıkta belirgindi. Masanın altındaki karaltı, üstündeki yemekler, şişe kırıkları, dökülüp saçılan şarabın taş zemine işleyen kızıl gölgesi de dün akşamdandı. Ne yaptıysa bir daha gitmesin diyeydi kadını. Masanın üstündeki boş şişeyi dikti kafasına. İçi doluymuşçasına içti. Dudaklarından dökülen varmışçasına eli-

nin tersiyle sildi fazlalığı. Aynı anda ağzının içinde çevirdi olmayan yudumunu. Ayırık dişlerinin arasında yol alan kırmızıdan abartılı sesler çıktı. Gök yüzü yıldız doluydu.

Yalnızken şehrin ışıltısını seyreder, deli şeyler sokardı aklına. Aldatıldığına kadar. Dün gece de farksızdı; sevdiği kadının yolunu gözlemişti. Derken vapur gözükmüş, kadehinin içine almış, sallamış, iskeleye kadar taşımış ve yanaştırmıştı. Kırk beş günlük bir özlem vardı içinde. Kalabalığın içindeki her beyaz elbiseli kadını o sanıyordu. Ve dün muradına ermişti.

Masanın altına eğildi. Gözlerinden süzülen yaşlar kadının cansız bedenindeydi. Ona duyduğu özlemle yapmıştı her ne yaptıysa, bilsin istiyordu. Yüzünü yüzüne değdirdi. Dudaklarını dudaklarına. Martıların gagaladığı yerlerden kan sızıyordu. Üstüne uzandı. Sarıldı. Gecenin sessizliğinde yan kılanarak yayıldı böğürtüsü.

Kapının zili çaldı...

KADININ ADI VAR ASLINDA!

Cemiyet, kayınpederinin sevgilisiyle ilişki yaşayan azgın damadı diline dolamış; sabah onunla uyanıyor, gece onunla uyuyordu adeta. Oysa ne damadın karısı ne de kayınpederin eşi bu aleni ilişkiyi mesele etmişti ama cemiyet böyleydi işte. Yeter ki konuşacak bir şey bulsun. Dedikoduların en koyu yerinde, sevgilinin ölüm haberi geldi de eğlence bir anda yerini şaşkınlığa bıraktı. Genç kadının üzerine söylenmeyen söz kalmamış ama adı bir kez bile ağza alınmamıştı. Sanki hiç adıyla var olmamıştı kadın. Adı yerine “Aşk kadını”, “Aşk kısılcacında kalan kadın”, “Ölen kadın” deyip geçiyorlardı. İlk akla gelen kadının intihar ettiği, ikincisi öldürüldüğüydü. Nedense kimse ölümü, normal hayatın akışındaki nedensiz bir şeye, aniden yaşanan bir rahatsızlığa bağlamadı. Onun yirmi birinci yüzyılın *Emma Bovary*’si olduğunu ima edenler de oldu.

Bu hikâyede bir değil, iki adsız kadın var. Öteki, ölenin kapı komşusu. Diğerine göre fazlaca mürekkep yalamış. Avukatlık diploması var ama varolu-

şunu edebiyat dünyasında arıyor. Dairesinden dışarı pek çıkmazmış. Sürekli okur ve yazarmış. İkili arasındaki tanışıklık, çöp odasında denk gelip edilen kısa selamlaşmalardan ibaret, aynı apartmanda yaşasalar da saatleri hiçbir zaman örtüşmediğinden asansörde karşılaşmaları bir elin parmaklarını geçmemiş. Onları birbirine bağlayan tek şey, aynı koridora açılan daire kapıları.

Gelelim hikâyeye.

Hanların güzeller güzeli kızı gönlünü sahilli rantiyeci Mahir Mahiroğlu'na kaptırır. Koca olacak adam kızdan yaşça büyük. Âşıklar bir ay içinde evlenir. Kutlamalar kırk gün kırk gece sürer. Kayınbaba sanayiciler kralı İstemi Han.

Damatla kayınbabanın yaşları birbirine yakın. Adam cemiyetten sanayicinin arkadaşıyken Han sülalesine damat oluyor. Aynı kadınla aynı yatağı paylaşmış olmaları, hayatlarının öteden beri bilinen bir parçası. Rantiyeci damat da kayınbaba kadar güzel olan her şeye tutkulu. Kentin önemli yeme içme mekânlarına ortak. Hür Yayınevi'nin kurucusu ve kâğıt üzerinde tek sahibi ama kendini gizliyor.

Kapıları karşı karşıya olan iki adsız kadın, birbirlerine selam bile vermemiş olabilirlerdi ama ölüm geldiğinde biri diğerini teşhis etmek zorunda kalabilirdi. Öyle de olur; polis, günlerini masa başında yazı yazarak geçiren kadının kapısını çalar. Kadın

ilk kez kapı komşusunun evine girer. Gördükleri bir polisiye romanın sayfalarına yakışır cinsten; detayları yeni romanı için aklına kaydeder. Kendisinden bekleneni söyler ve dairesine çekilir. Nihayetle aşk kadının cenazesi kalkar. Günler geçer. Kadının patlayan beyin anevrizması sonucu hayatını kaybettiği anlaşılır.

İki adsız kadının anne ve babası, Mahir'in dillere destan düğününde yirmili yaşlarını süren, birbirini tanımayan, farklı semtlerin çocuklarıyken kader denen şeyin akışında tanışıp evlenirler. Çiftler ülkenin farklı kentlerinde yaşar. Tesadüf bu ya, iki ailenin de aynı senelerde kız çocuğu dünyaya gelir. Zaman akar ve iki kız, birbirini tanımadan aynı kentin iyi bir semtinin apartmanında birbirine kapı komşusu olur. Aylar sonra biri eceliyle ölür, öteki onun hikâyesinden rol kapar.

Bir pazartesi günüydü. Dedikodulara ek malmeme vermeme için günlerce yalısından dışarı adım atmayan Mahir'in kendi kendine verdiği ev hapsini yine kendi kararıyla kaldırdığı gündü o pazartesi. Hava aşırı nemliydi. Papyonlunun onu her gördüğünde koşarak yanına gelmesine alışmışken, elindeki cep telefonuyla uğraşmasını da havanın ağırlığına vermişti o gün. Hatta garsonun mesafeli duruşuna sevinmişti. Onunla eğleşecek kadar keyfi de yoktu.

Mekânın denize açılan bahçesinde boş yer yoktu. Papyonlu garson masalara dondurma yetiştirmekte zorlanıyordu. Tuvaletlere açılan koridorun kliması bile çalışır durumdaydı. Ocaktaki iki çaydanlık yarım saat aralıklarla tazeleniyordu. Her üç dakikada bir masalardan, birer ikişer aceleci adımların vardığı kısa koşmalar koridorun sonundaki tuvalette son buluyordu.

Mekândakilerin neredeyse tamamı birbirini tanıyordu. Kadınli erkekli kalabalığın yaş ortalaması altmış beş üstüydü. Tavanın dört köşesine asılı hoparlörlerden Duman'ın "Kufi" şarkısı, kentin pazar yerinde katledilen kaykaylı çocuğun anısına saat başı dönüyordu. İdrar kesesindeki sıvıyı kontrol etmekte zorlanan zorlanmayan neredeyse herkesin dilinde bir kokteyl tarifi vardı. Kirazlıya karşı yeşil erikli tarifi daha lezzetli olduğunu savunanlar ağırlıktaydı. Mahir, kendi konusunun konuşulmasına seviniyordu ki, erikli kokteyli içmeden sarhoş olanları göz hapsine almış, onlarla eğleniyordu. Aklından geçeni papyonlu söyledi:

"Böyle giderse tuvalet yolundaki halı aşınacak."

"Kufi" şarkısının tekrarıyla irkildi Mahir. Ya hızla akıp geçen zamana şaşkınlığıydı ya da öldürülen çocuk düşmüştü aklına. Tam da o esnada aşırı frapan bir kadın pastanenin kapısından süzülerek içeri girdi. Müdavimler kadını fark ettiklerinde çoktan papyonlunun gösterdiği yere oturmuştu.

Frapan ama süslü kadın, anevrizmadan ölen genç kadının kapı komşusuydu. Günler önce pastaneye gelmiş, papyonluyla tanışmış, derdini anlatmış, ayrılırken de beş yüzlük sıkıştırmıştı cebine. Garsonun, Mahir pastaneye girerken yanına gelmekte gecikmesi, süslü kadına çektiği mesaja öncelik vermesindendi. Kadının kentin karşı kıyısından buraya gelmesi zaman alacaktı. Mahir, birlikte olduğu kadını defalarca evine bırakmıştı ama daire-sine kadar çıkmamıştı. Karşısında oturan genç kadının onunla olan bağını bilmesi imkânsızdı. Onu takibine aldı çünkü ondan hoşlanmıştı.

Süslü, üstündeki meraklı bakışları doyururcasına saçını iki eliyle topladı. Fütursuzca etrafını süzdü. Fazla beklemeden iki elinin arasında sıkışan saç tellerini başının gerisine attı. Göğüslerini sıkı sıkıya saran askılı bluzun derin dekoltesi saçını başının arkasına atışıyla açılıyor, dekolteden taşan iri göğüslerin beyaz çıplaklığına gömülen meme uçları gözükecekken, saç tellerinin arasından kayan parmaklar dekolteyi toparlıyordu. Kadının parmaklarında birden fazla yüzük vardı ama hiçbir alyans değildi. Yüzündeki makyaj, filtreli bir ifadenin sabitlenmiş hâlinde; taşıdığı aşırı estetiği yumuşatacak, hatta yalanlayacak kadar profesyonelce yapılmıştı. Sorulsa göğsünü gere gere estetikli olduğunu söylerdi. Semttekilere oldukça yabancıydı. Sadece Mahir değil, mekândakilerin hiçbir pasta-

nedeki süslü kadının aşk kısılacında kalıp ölen kadının kapı komşusu olduğunu bilmiyordu. İşbirlikçisi papyonlu da kadının kimliğinden habersizdi.

Kadın masaya otururken üzerine bıraktığı telefonu eline aldı. Tırnaklarındaki oje o kadar pürüzsüzdü ki dikkatli gözler manikürcüden buraya geldiğini düşünürdü. Giydiği pileli pantolon, el ve ayak tırnaklarındaki ojeden üç ton açıktı. Telefon elindeyken cihazın ön yüzünde gün batımına gülümseyen yüzü: Baş hafif yana dönük, dudak kenarlarında ince bir tebessüm, bakışlar uzaklara sabitlenmiş. Telefon kadının elindeyken çaldı. Aranmayı beklemiyor gibiydi. Kısa bir süre açıp açmama tereddüttü yaşadı. Mekândakilerin bakışları üzerindeyken birden “Alo” dedi.

Her şeyle kendinden emin, kültürlü, aydın bir kadındı; krem rengi topuklu ayakkabılarıyla masanın hemen yanına ilıstirdiği çantasının uyumu da görseli tamamlayan, önemsiz ama fark yaratacak kadar etkileyici bir ayrıntıydı. Bulunduğu yeri sarsmak, kendini hissettirmek istediğı her hareketinden belliydi.

Genç kadın aramaya yanıt vermişti ama telefonun ucunda kimse yoktu. Telefonu çalmıştı çünkü o kapatana kadar tekrar eden arama sesinde alarm kuruluydu cihazında. Oraya planlı programlı gelse ki öyleydi, mekândakilerin yalnız gözlerine değil zekâlarına da hitap etmeli, şahit tutacağı şey-

lerde inandırıcı olmak yetmeyecek, güven sağlamalıydı; üzerinde çalıştığı mizansenı ustaca sergılemeliydi. Telefonu açanın kendisi olduğunu üzerindeki bakışları şüpheye düşürmeden tekrarladı: “Evet! Evet. Aradığınız kişi benim.” Bir süre karşı tarafın konuşmasını dinledi ki mütemadiyen başıyla onaylıyordu işittiği her neyse. Ardından devam etti: “Evet! Avukatlık yaptığım da doğru. Aynen, size yolladığım roman dosyalarımđan tek bir cümle- nin yayımlanmadığı da... Romanlarımdan sayfalar okuyan yayınevleri, yazdıklarıımı beğenseler de iki senelik yayım programının dolu olduğunu bahane ederek reddediyorlardı beni. Yayınevinize gönderdiğim her şey kesinlikle bana ait.”

Mahir, Hür Yayınevi’nin tek sahibiydi ama o kimliğini hep saklamıştı. Yayınevinin profesyonel yöneticileri vardı. Orası sadece bir yayınevi değil, bastığı kitapları ülkenin dört bir yanına, yalnız yayınevinin adına açtığı kitapçı dükkânlarına dağıtımını da organize eden büyük bir şirketti. Süslü kadın bu bilgiye kapı komşusunun ölümüyle ulaşmış, adamı hedefine yerleştirmişti. Aşk kadını, buzdolabına iliştirdiği iki A4 kâğıdın birine “M. M.”, diğerine “İ. H.” yazmış, başlıkların altına da iki adamın mal varlıklarından girip çıktıkları mekânlara kadar pek çok şeyi not almıştı. Hür Yayınevi ve kitapçı dükkânlarının Mahir’iyle damat Mahir aynı adamdı.

Gizemli kadının sesi, son cümlesinde titreşerek havayı yırttı adeta. O ana dek etrafa dağılmış halde duran adamın bakışları, sanki bir mıknaş çekmiş-çesine ona yöneldi. Kelimelerle çizilen silüet, şimdi beden bulmuş gibiydi. Duyduklarıyla gördüğü bir anda çakıştı; zihninde kısa bir boşluk oluştu, kısa ama yoğun bir an. O an, dış dünyanın uğultusu da kesildi, etrafındaki her şey silikleşti. Ölümler, kayıplar, acılara dair ne varsa her şey kapıların ardında kaldı. Kadın, yalnızca kelimeleriyle değil, sesiyle, varlığıyla da alanını genişletmişti. Adam, farkında bile olmadan o alanın merkezine sürüklenmiş, gözlerinde şaşkınlık, karşısındaki kadına tarif etmekte zorlanacağı taşmalar yaşıyordu. Söz artık sadece söz değildi; kadının sesi sözcüklerin ötesine geçmiş, bir etki kuvvetine dönüşmüştü. İşlem tamamdı; edebiyat dünyası artık onu yok sayamazdı. Yayınevlerinin hası Hür Yayınevi'nin tek sahibi bundan sonra onun emrindeydi. Yalnız yazdıklarının basılması değil, ödüller de onun olacaktı.

Telefonu masaya usulca bıraktı; parmaklarının ucunda kalan sıcaklık az önceki konuşmanın izlerini hâlâ taşıyordu. Başını geriye attı. Gerilen boyun damarları iyice belirginleşene kadar başını zorladı. Saçları omuzlarına düştü. Üstüne çevrili bakışlara aşına, dudaklarının kenarında beliren hafif bir tebessümde ne ukalaydı ne de savunmacıydı. Beden dili bir içtenlik taşıyordu. Mekândakilerin gözleri

donmuş gibiydi; adeta zaman yavaşlamıştı. Kimse hareket etmeye cesaret edemedi. Sessizlik müziğin ritmine karıştı. Derken naif ama dokunaklı sözler döküldü hoparlörlerden:

Kargaları yine kovamadık abi. Korkuluk çok enayi.

Kadın bu sözde duraksadı.

İlk kıpırtı Mahir'den geldi; ayağa kalktı. Tereddüt etmiyordu ama içinde bir şeyin yer değiştirdiği belliydi. Kadına doğru ilerledi. Gözlerinde hem merak hem teslimiyet taşıyan bir parıltı vardı. Elini uzattı; sesi buğulu ama netti:

“Selam! Ben Mahir.”

YANIP SÖNEN RENKLİ IŞIKLAR

Karabıyık ailesinin iki evladı var: Oğul ve Oğulcan. Oğul evli ve karısı hamile. Takvime göre bebeklerinin doğumuna üç ay kaldı. Dünürler ve ailenin tamamı, teyzeler, dayılar, amcalar ailenin yeni üyesi için oldukça heyecanlıydı. Bebek erkek olursa adı Aslan Oğul olacak. Doğacak bebeğin babası, doğumundan evlenmesine kadar her şeyini plan program içinde yaşamış. Kardeşse tam anlamıyla bir keyif bebesi. Hayatın akışında doğup bu yaşına gelmiş. İki kardeşin arası on yaş, küçüğün reşit olmasına dört seneden az var.

Senenin son günüydü. Saat sekizi birkaç dakika geçmiş, gökyüzü kararmıştı. O gün Noel Baba efsanesini, o yılbaşı gecesine özel kılmaya yetecek kadar kar düştü şehre. Hâlâ yağıyordu. Nostaljik yılbaşı kartpostalları kadar ışıltılı ve büyüleyici sokak. Ve de sessizdi. Apartman 85 önünde bir polis arabası durdu. Polis arabasının tepe ışığı, yılbaşında ağaç dallarını süsleyen renkli ışık bantlarının yanıp sönen titrek parıltısından farksız, gecenin

karanlığını yırtıp aydınlatıyordu. Işık, Apartman 85'i yarım yamalak yalıyor, karşısındaki apartmana, tekrar 85'in üzerine, ardından ötekine ve gerisin 85'in duvarlarını döve döve dönüyordu. Polis arabası sokaktan ayrılana kadar tepe lambasının yansıması böyle sürecekti.

Meteorolojinin günler öncesinden yayımladığı hava tahmin raporunda yazan çıksaydı; kar yerine yağmur yağacak, belki gün farklı gelişecek, polis arabası 85'in önünde beklemeyecekti. Fakat günboyu yağan kar o kadar etkili olmuştu ki zeminde biriken karın kolay erimeyeceğinden tutunda okulların fazladan iki gün daha kapalı kalması konuşuluyordu. Karabıyıklar, bir saati geçmeyen çarşı alışverişi dışında tüm günü evde, akşam için hazırlık yaparak geçirdi.

Genç Karabıyık çifti sabahtan rutin doktor kontrolüne gitmiş, Oğul, doktor sonrası annesini aramış, bebeğin kesinleşen cinsiyetini babasının torununa koymak istediği adla müjdelemişti. "Saat yedi gibi sizde oluruz" deyip konuşmayı sonlandırdı. Sonra ne olduysa saat altı gibi babasını aradı. O esnada televizyonda nostaljik yılbaşı filmlerinden biri dönüyordu: New York'un karlı yılbaşında evde unutulmuş bir erkek çocuğunun, evi soymaya gelen iki azılı hırsıza karşı direnişini anlatan komedi filmi. Oğul, fazla konuşamayacağını söyleyip hemen kapattı telefonu. Ne o gecikme nedenlerini açıkladı ne de baba Karabıyık

oğluna sordu. Çocukların neden gecikeceğini soran karısına da gecikme nedenini bilmediğini söyledi. Cam ekranda dönen filmi bilmem kaç kere seyretmişlerdi ailecek. Anne Karabıyık çocukların neden gecikeceklerini bir kez daha sordu. Adamın cevabı yine değişmedi. Çünkü bilmiyordu. Derken film bitti. Sekiz haberleri başladı. İşte tam da bu esnada polisler Apartman 85'in önüne park etmişti.

Karı koca Karabıyıklar her yılbaşında olduğu gibi dünürlerini de davet etti o akşam. Fakat dünürleri, torun doğunca bir süre gidemeyiz dedikleri Avrupa turunu yılbaşı haftası öncesinden sonrasını kapsayan üç haftaya denk getirdiklerinden bu yılbaşı yemeğinde onlarsız masaya oturacaklardı. Dünürlerinin zamansız seyahatine üzölmüş gibi gözükseler de sevindi karı koca Karabıyık. Şeytan'a yapılan haksızlığı kabul edemiyorlardı. Onlar oğullarının hatırına, karşı tarafsa kızlarının hatırına aile bağıını dengede tutuyordu.

Apartman 85 yılbaşı akşamına haftalar öncesinden hazırdu. Bahçedeki dokuz rengineyiğin çektiğı kızakta oturan, beyaz heybesiyle Noel Baba, apartmanın önünden geçen büyük küçük herkesin dikkatini çekecek kadar gösterişliydi. Şişme oyuncak, zamanında iki erkek kardeşe alınan bir yılbaşı hediyesi. Kardeşlerin çocukluk hediyesi her yeni yılın son ayında bahçedeki yerini alır, gösterişli ve renkli görevini başarıyla tamamlar, gelecek yılın son ayına

kadar deponun tozlu rafında unutulurdu. Şeytan da Karabıyıkların yılbaşı partisinin olmazsa olmazıydı. Bahçesindeki nostaljik Noel Baba sülalesinin etrafında yorulana kadar koştururdu. O yılbaşında bahçe karlıydı ve Şeytan, her ev köpeği kadar kar da koşturmayı severdi. Ne yazık ki o yılbaşında ve sonrakilerde onlarla olamayacaktı yaşlı hayvan.

Şeytan, gelin Karabıyık'ın kendi evinden getirdiği yaşlı köpeği. Gelinin hamileliği zorlu geçiyordu. Normalde sessiz sakin, hatta sorunsuz biriyken, bir ay içinde asabi, her şeyden nem kapalı, olmadık isteklerde bulunan, bağıırıp çağırarak, gereksiz şeylere kırılıp darılan, hatta sebepsiz yere ağlayan biri olup çıktı. Dinmeyen kaşıntıları da vardı. Hamilelikle başlayan kaşıntıların bir nedeni olmalıydı. Gözler yaşlı hayvana çevrildi. Ve hayvanın düzenini değiştirecek deneyler başladı. Her gün sabah akşam fırçalanıp taranan köpek, bir günde tüylerinden oldu. Oysa kıvrır kıvrır, kömür karası tüyleri onu türü içinde cins yapan en belirgin özelliğiydi. Sahipleriyle yatıp kalkarken gündüz oldu mu balkona, gece olunca çamaşır odasına kapatıldı. Yine de anne adayının kaşıntıları dinmedi. Gelinin babası köpek için arayışa girdi. Yaşlı hayvan bir an evvel evden uzaklaştırılmalıydı. Uygun bir yer bulunacak ve Şeytan oraya bırakılacaktı. Evet, köpek yaşlanmıştı, özel bakımla yaşatılıyordu, dişleri çürüdüğünden ağzı kokuyordu ama nefes alıp veriyordu. O bir canlıydı.

Anne Karabıyık'ın korkuları, dillendirmediği sanrıları vardı. Acının acı, üzüntünün üzüntü, mutluluğun mutluluk doğuracağına inanır, birinin ahını almak hiç istemezdi. Hele bir hayvanın bedduasını! Bir aylıkken aileye sokulup, aşı kartına kadar ailenin soyadı verilmişken yaşlanınca köpektен kurtulmak pek adil gelmedi kayınvalideye. Yaşlı köpeği kendi evlerine almayı teklif etti. Gelinin babası, dünürünün teklifini kabul etmeyip zavallı hayvanı havaalanı yolundaki ormana bıraktı. Ve Şeytan konusu kapandı. Fakat yaşlı hayvanın şirin yüzü, kömür karası tüylerinde kaybolan gözleri hep akıllarındaydı.

Mahalleli, sokaklarında bekleyen polis arabasının henüz farkında değildi. Sıcak evlerinde yılın son gününü anlamlandırma kutlamasıyla pekişen yiyip içme meşguliyetindeydiler. Yılbaşı ağacının altına itinayla sokuşturulan kurdeleli paketler çoktan açılmış, hediyelerin dağınıklığı salonun orta yerinde, torunlarıyla tombala oynayan yaşlılar evin bir başka odasındaydı; fakat saat on ikide daire içindeki herkes salonun orta yerinde birbirini kucaklayacaktı. Polis arabasının içindeyse durum farklıydı. Direksiyondaki, emin olmak için adresi bir kez daha kontrol edecek ve görevlerini tamamlayacaklardı.

Polis arabası Apartman 85'in iki numaralı daire-i için oradaydı. Bilgiyi bir kez daha yeniledi telsizin

öbür ucundaki tok ses. Bu durumda duygulara yer yoktu; sadece yerine getirilmesi gereken bir görev vardı. Bir an evvel taşıdıkları acı haberi verirlerse merkezdeki yılbaşı yemeğine yetişebilirlerdi. Arabadan indiler. Kar taneleri nazlı nazlı düşüyordu. Yağan karın yılbaşı gecesine mahsus sokağa kattığı büyümlü atmosferi bozacak kadar belirgin izler bırakarak yürüdü iki polis.

Apartman kapısı açıldı. İki numaralı dairede “Oğulcan” yazıyordu. İç kapının da kapısı ardına kadar açık bırakılmıştı. İki polis apartmanın içine girdi. Uzun aralıklı birkaç geniş basamaktan sonra kapısını çalacakları dairenin önünde durdular. Apartmanın içindeki uğultulu gürültüye karşın daire ikiden yayılan televizyonun sesi net duyuluyordu. Daire ikinin kapı ziline bastı genç polis.

Genç polis görevde yeniydi. Esas mesleği öğretmenlikti. Eğitim fakültesinin matematik bölümünden mezundu. Karısı hamileydi. Öğretmen olarak atanamayınca polis olmuştu. Diğerleri yaşlıca ve emekliliğine gün sayıyordu.

Yükselerek öten mekanik kuş sesi apartman boşluğunda daha da yükseldi. Kapı üçüncü zilde açıldı. Eşikte yüzü sivilceli bir ergen. İki polis de bir süre ne diyeceğini bilemedi. Çocuk da onları beklemiyordu. “Oğulcan olmalısın sen” dedi kıdemli olan. Çocuk, polisleri içeriye buyur eder gibi geriye çekildi. Polisin “Baban evde yok mu?” sorusuyla

bir iki adım daha geriledi ama ağlamaktan konuşmadı. Kelimeler boğazına çoktan düğümlenmişti. Dudakları da titriyordu. Televizyonun sesi ardına kadar açıldı. Spikerin “Kazalarda hayatını kaybedenler” diye saydığı listede genç Karabıyık çiftinin adı birkaç kez tekrar etti.

Oğulcan elini kapı tokmağında gezdirdi, kapıyı polislerin üzerine kapatıp olup biteni yaşanmamış kılmak, anı sıfırlamak istedi ama ne yanaklarından akıp giden yaşlar ne de spikerin sözleri buna izin verdi. Spiker, ağabeyinin arabasının plakasını da birkaç kez tekrar etmişti. Duyduğu şeyler, taş kesilen bedeni kadar iç dünyasını da parçalamıştı ki akıyordu gözyaşları. Katıla katıla ağlarken birden sustu ve yığıldı yere. Başını öne eğilmiş, gözleri kapalı, el ve parmakları yüzünde, çenesi neredeyse göğsünde, kolları gövdesinde, bacakları karnına çekili, dizleri bükülüydü. Omurga kavisinde vücudunun hafifçe içe kıvrılmasına kadar ana rahmindeki koca bir bebektir Oğulcan.

Davudi sesli haber spikerinin sözcüklerine feriyat figan karıştı. Genç polis de yaşlanan gözlerini koyuverdi. Oğul’u tanımıyordu ama yaşı yaşına denkti. Karşı daireden fırlayanlar, basamakları koşarak inenler içeriye doluştu. Hıçkırıklar birbirine karıştı. Apartmanda kim varsa daire ikideydi.

Peki o gün ne olmuştu da gecikeceklerini söylemek için babasını aramıştı Oğul? Doktor sonrası

yürüyüş yapma gayesiyle sahile inecekken, her şeyin satıldığı büyük alışveriş merkezinin kırmızılı yılbaşı süslerine çekilmişti genç çift. Üstelik sokakta yaşayan hayvanların haklarını koruyup kollayan sivil örgütlerin ortaklaşa düzenlediği bir fotoğraf sergisi vardı ve bunu bilmiyordu genç çiftimiz. Bu ortamda Şeytan'ın akıllarına düşmesi kaçınılmazdı. Hayvanların acılı yüzleri yakın çekim fotoğraflanıp her kare öyküleştirilmişti. Üstelik fotoğraflanan köpeklerden birkaçı Şeytan'a aşırı benziyordu. Marketten şarap alıp erkenden baba evine gitmeleri de bir seçenektir. Fakat yaşlı hayvanın uzun siyah tüylerinden kapanan kömür karası sulu gözleri ikisinin de aklını çelmişti ki köpeği bulmaları imkânsızken havaalanı yoluna sürdü arabayı genç adam. Babasını arayıp gecikeceklerini söylediğinde direksiyondaydı. Yol aşırı karlıydı ve trafik ağır akıyordu. Telefonu hemen kapatması bu yüzdendi.

Polis arabası karın sessiz örtüsünü ezerek uzaklaştı sokaktan. Sokak karanlığa bürünmüştü ama daire ikinin içi hâlâ kalabalıktı. Bahçedeki şişme Noel Baba rüzgârda hafifçe sallanıyor, gölgesi sokak lambalarının ışığında titriyordu. Yılbaşı ağacının yanıp sönen renkli ışıkları, acı yaşayana acı, sevinç yaşayana sevinç katarak yanıp söneceklerdi. Dahası da vardı...

O yılbaşı gecesi gün ağarana kadar daire ikinin ışıkları yandı...

ÖLÜLER, ÖLECEKLER ve ÖLÜMSÜZLER

Burgazada'da, Adalının evinin dibinde, sahil boyunca uzayan taşlıkta demlenirken. Tam da Adalıya kadeh kaldırırken. Bu yaşıma kadar bir yıldızın kayışına şahit olmamışken. Sadece romantik anlara gönderme yapanlardan bellediğim o kayma, gözümün önünde oldu. Birdenbire.

Bir yıldız kaydı adanın üzerinden.

Gökyüzü koyu maviydi. Laciverte yakın ama kapkaranlık değildi. Yıldızların binlercesi yanıp sönüyordu. Sadece biri kaydı.

Ne tuhaf şey şu insan beyni; kayan yıldızla seksenlerde, eniştemin arabasındayım. Mavi, Amerikan kasa, Buick Skylark. Çocukluğumun Kumburgaz'ına gidiyoruz; ailecek. Üstelik eniştem “Yıldızların altında” şarkısını söylüyor. Radyoda Zeki Müren. Sesi genç. Enişteme eşlik ediyor. “Yıldızların altında” dizesinin “-da” ekini uzata uzata

söylemesini bekliyorum. Eniştem gür sesiyle bas-
tırıyor radyodakini, daha da uzatıyor orayı. “Seviş-
mek ah ne hoştur” gelecek ardından. Biliyorum.
Yine aynı yerde detone olacağını biliyorum eniş-
temin. Otomobilin dört camı sonuna kadar açık.
Saçlarımız uçuşuyor. Vallahi de billahi de gördü-
ğüm adam kanlı canlı teyzemin kocasıydı.

“Ömür’de sosisli yiyelim mi?” diyor. Cevabımızı
beklemeden restoranın önünde kontağı kapatıyor.
Radyo da birden susuyor.

Eniştem şarkı söyleyecek kadar güzel sesli bir
adam değildi. Nota bilmezdi. Kulağı da iyi sayıl-
mazdı. Bir enstrüman çalamazdı. Sadece keyif ada-
mıydı. Sanırsın mutluluk ülkesinin eğlencesi ondan
soruluyor. Eğlencenin bir bakanlığı olsaydı kesin-
likle o olurdu. Hakikaten komik bir adamdı. Sura-
tının yarısı güldürür, diğer yarısı düşündürürdü.
Güldürdüğüyle gülen yanağındaki gamzesi fazlaca
belirgindi. Sivri çenesi vardı. Boğazındaki horozu
konuştukça oynardı. Davetkârdı. Kadınlar, enişte-
min horozuyla hop hop ettikçe teyzem ağlardı.

Bir yıldız kaydı Burgazada’nın üzerinden. Tam da
Adalının evinin dibinde, sahil boyunca uzayan taşlık-
ta demlenirken ben. İlk kez bir yıldızın kayışını gör-
düm. Adalının ardından kadehimi ikinciye, enişteme
kaldırdım. Kimler kimler geçti gözümün önünden.
Yaşayanların ölmüşleri, ölecekleri ve doğacakları.
Ben de içlerindeydim. Kadehimi ona kaldırdım...

DÜNYANIN EN ZOR SORUSU

ve

AYRIMCI CEVABI

O akşam sahile inen yola çevirdi direksiyonu. Nedense o saatte olmayacak kadar yavaş akıyordu trafik. Ve birden durdu. Sinema sonrası saatlerce alışveriş merkezinde oyalanması, trafiğin sakinleşmesini beklemesi boşuna mıydı? Radyodan sesli kitabın tuşuna bastı. Kulağı hoparlörde, gözü yolda, motor çalışır vaziyette durdu uzunca bir süre. Bir yirmi metre sonra yol daralıyor, iki şeritten teke düşüyordu. Ne olduysa oradaki dört yol ağzında olmuş olmalıydı. Kontağı kapattı.

Dört saat evvel sinemadan çıktı. Kentin merkezindeki büyük alışveriş merkezindeydi. Her zaman karnını doyurduğu kafede atıştırdı. Eve dönüş için acele etmesini gerektirecek bir mecburiyeti olmadığından rahattı. Köprü trafiğinin sakinleşmesini bekledi. Mağazalara girip çıktı. Günün yorgunluğu bacaklarında olmasaydı kıyafet dener, mutlaka bir

şeyler satın alırdı. Onun yerine uzun uzun vitrinlere baktı. Kahveden başka sıcak bir şey bulamayacağından emin olduğu zincir dükkâna özellikle çay içmek için girdi. Kasiyere “On beş gündür çay servisi yapamıyoruz” dedirtip cevap olarak çay makinesinin yanan ışığını gösterdi. Ardından gıcık bir tebessüm kondu yüzüne. Genç adam, karşısındaki anlamsız gülümsemesine duyarsız kaldı. Nedim pes eder mi hiç; gösterdiği şeyi sesli yineledi:

“Çay makinesinin ışığı yanıyor.”

Karşılık bir pinpon topu hızında geldi:

“Tüm makineler tek bir şaltere bağlı.”

Topu aynı çabuklukla gönderdi Nedim:

“Hay Allah! Ben de her gelişimde salak gibi soruyorum.”

Nedim o mekânın müdavimiydi. Çalışanlar bir yana, gelip giden de aşınaydı suratına. Bilinirdi yani. Tanısın tanımasın herkesle her türlü muhabbete girerdi. Yaptığı şeyin, yersiz sosyalleşme çerçevesinde saçma sapan konuşmalardan olduğunun farkındaydı. Fakat o şekli bir tek o yapabiliyordu; karşısındakinin onunla bu şekilde konuşmasına izin vermeyip terslerdi. Biri laf ebesi olacaksa o olmalıydı.

Bir küçük boy sade kahveyle bir saatten fazla eğleşti. Otopark fişini öderken doksan dakikalık bir film seyretmek için geldiği mekânda geçirdiği zamanı idrak edip sonucunda kredi kartından çekilen üç haneli bedele şaşırmasıysa şımarıklığındandı.

Konağı sattığından beri plansız, programsız ve de hesapsız yaşıyordu. Mekânı terk ederken ne içemediği çay ne seyrettiği film aklındaydı. Tek umursadığı otomobilindeydi ve evine gidiyordu. Yorulmuştu ama tasalanacak bir durumda değildi. Kaza olduğunu anlasa da vahameti düşünmek istemedi. Ve sesli kitaba verdi kendini.

Birden radyodan yükselen sözle irkilip gözünü açtı: Egzoz dumanı, kırmızı sarı arka far, karşıdan gelenin beyaz farında belirginleşti karaltı. İçinin geçtiğini anladı. Hayal olmalıydı gördüğü. Neden sonra o şeyin sesli kitaptan fırlayan fare olmadığını idrak etti. Karşısındaki canlı biriydi. Siyahlar içinde genç bir kız. Fakat kimin nesiydi, ne istiyordu?

Dinlediği romandaki fare zannetmişti ilkin onu. Telaşlı olduğu kadar panik içindeydi. Sağlı sollu arabaların camına vurup bir şeyler söylüyor, istediği her neyse elde edemediğinden omuzları düşüyor, bir diğer arabada tekrar ümitlenip birden sönüyordu. İstisnasız her arabanın camını tıklattı. İçindekilere verdiği gerginliği anlayacak durumda değildi. Ne yapacağını bilememenin sıkıntısı yük-lüydü suratında; bitik ve çaresizdi. Güçsüz ve kırıl-gan. Uzun saç at kuyruğu yapılmıştı. Bedeni şekilli kabul edilemeyecek kadar kassız ve çapsızdı. Fakat çevikti. Birden hareketleniyordu. Gördüğünü duy-duğu şey zannetmesi bu yüzdendi.

Her neyse sebebi, yaptığı şeyden emindi genç kız. İstisnasız her sürücüyü yokladı, sıra Nedim'deydi. Suratinin hastalıklı beyazlığını yolcu koltuğunun camına yapıştırdı:

“İlk yardım setinizi alabilir miyim?”

Bir fareye yakışmayan nezaketleydi kızın yakarışı. Bulunsa da işe yaramayan bir kutunun varlığını sorgulamadan, apaçık bir ricayla isterken tıklatmıştı otomobil camını. Veremeyeceğini söyleyemezdi. Önündeki araba selinin de farkındaydı. Arkası da boş değildi. Son model arabaların kuvvetli farı altında ıslıl ıslıldı araba yolu. Muhakkak birinin bagajında kara kızın istediği şey bulunmalıydı. Üstelik köşe başındaki büyük eczanenin aydınlığı, sürücülerin doğru olanı yaptığını gösterircesine otomobillerin üstündeydi. Eczane açıktı, içerisi müşteri doluydu. Önündeki sürücüler çantanın olmadığını söylediyse muhakkak geçerli bir sebebi olmalıydı. Sürüden ayrılmayıp ilk yardım çantasının olmadığını söyledi.

Kız, solundaki arabaya yöneldi. Onun sürücüsünden de tek bir sözcük yükseldi:

“Yok.”

Söylene söylene arkadaki arabalara ilerledi kız.

Nedim, kızın eczaneye yönelmesini beklerdi. Yanı başındaki apartmanın genişliği boyunca uzanan dükkânı görmemiş olamazdı. Babası düştü akına; o da doktorun uyarısına karşın karısının inti-

har edebilme ihtimalini görmemişti. Ne kara kız ne babası... Çaresizken herkes kolayca kaçıyor. Ve nasıl bir tesadüfse o gün annesinin intihar edişinin kırk beşinci yıldönümüydü. Sinemaya da onun için gitmiş, intihar eden koca, cinayetle suçlanan eş ve annesini hapisten kurtaran âmâ bir çocuğun mahkeme sürecini seyretmişti. Demek ki bazı durumlarda insanlar neyi nasıl yapacağını şaşırabiliyordu.

Dikiz aynasını gerisinde kalan kızı görebilecek şekle getirdi. Zavallı, arabaların camını tıklatarak ilerliyordu. Üstelik eczane tabelasının geceyi yaran kırmızı beyaz parlak ışığının gerçekliğinde. Neden sonra bir fare çevikliğiyle arabaların arasında gözden kayboldu. Aynı çabuklukta radyoyu kapattı; sesli kitap sustu aniden. Derken geriden gelen ambulans sireni yaklaştı. Yaklaştı. Şaşkın kara kız basbayağı gerçektir. Herkesle birlikte Nedim de kaza olduğunu anladı. Yaklaşan ambulans sesiyle arabaların arasındaki dar koridordan koşarak geçti kız.

Dörtüyl ağzında bir okul servisi, Vespa kullanan bir gence çarpmıştı. Motor minibüsün altına girmiş, sürücüsü sırtüstü boylu boyunca birkaç metre öteye fırlamıştı.

Kazanın olduğu yol dardı. Sebebiyet veren araç uzundu. Araç yokuş aşağı inen yolu kestiğinden akıyordu trafik. Üstelik iki şeritli yol o kavşaktan sonra tek şerit oluyordu. Ambulansın acı acı öten

sirenindeyse yanar döner kırmızı ışığının izdüşümü otomobilleri aşip asfaltın karasını parlattı.

Önce arabalar ilerlemeliydi ki ambulans kaza yerine yaklaşındı. Ve yol yavaş yavaş aktı. Dikiz aynasını eski ayarına getirdi. Nihayet hareket sırası Nedim'deydi. Kontağı çevirdi. Neden sonra yerde yatanı gördü. Baş kalabalıktı. Yerdeki parlaklığa takıldı gözü. Yerdekinin kanıydı gördüğü. Genç adamın durumunu tahmin edecek kadar deneyimliydi. Motor çalışınca sesli kitap da açıldı:

“Orada yatan sen de olabilirdin.”

Kitabı durdurduğu yeri hatırlamadı. Duyduğu cümlenin öncesi aklında yoktu. Bir kez daha, duyduğunun gördüğüne denk gelmesi olacak şey değildi. Fakat doğruydu; annesi gibi intihar etmek isteyip de başarsaydı şu an hayatta değildi. Gerisindeki araba kornasına bastı. Sürücü haklıydı, hızlı olmazsa ambulans daha da gecikecekti. Diğerleri yerdekine bakmadan, yatanın genç bir erkek olduğunu bilmeden geçip gitmişti. Bilselerdi ne değişirdi? Hiçbir şey! Ama o zor sorunun cevabını bilen bilirdi. Nedim onlardan, cevabı bilenlerdendi. Üstelik yaşayarak öğrenmişti. Annesi öldüğünde yıkanmasına girmek istemiş, “Erkek olduğun için olmaz” demişti imam. Arabasını yavaş sürmesi, yerdekine dikkat kesilmesi o yüzdendi...

KAPAN

İş insanı Ahmet Temizsoy'un vefatı gündeme oturdu. Siyasiler dâhil olmak üzere herkes bu olayla ilgileniyordu. Hakkında dedikodu yapanlar-
sa daha çok şey söyler oldu. Onu önemsemeyen ke-
sim de olayın üzerindeydi. Vapurda, metroda onu
konuşuyordu halk. Adını yeni bitme çocuk bile öğ-
renmişti.

Nasıl konuşulmasın, zavallının canlı yayında
aortu patlamış.

Yusuf radyodan öğrendi vefatı: “*Yayın esnasın-
da kalp krizi geçiren armatör Ahmet Temizsoy, dok-
torların tüm müdahalelerine karşın kurtulamadı. İş
insanının cenazesi yarın...*”

Askerden tanırdı onu. İlkin, duyduğu şeyin ger-
çek olamayacağını düşündü. Dün akşamki canlı
yayında televizyonda görmüştü onu. Görüntüde
gayet sağlıklıydı arkadaş. Fakat bu, onun ölmeme-
si için bir sebep değildi. Olayın gerçekliğine uyum
sağladığında cenazenin detaylarına da hâkimdi.
Kapattı radyoyu.

Her erkek askerlik arkadaşının cenazesine katılmak ister. En azından buna benzer bir duyguyla yaşar. Onunki biraz farklıydı. Rahmetliye ait bir şey vardı onda; bir fotoğraf karesi. Arkadaşına o şeyi muhakkak vermeliydi. Arkadaşlıklarını terhis sonrasına taşımamaları da engel olmamalıydı cenaze-ye katılmasına. Ahmet'in meraklı turşucu olmasına kızsda da severdi onu Yusuf. Onların ayrı düşmesi kesinlikle birinin evli olması, ötekininse müzmin bekârlardan sayılmasıydı. Fotoğraf da etkiliydi Yusuf'un Ahmet'ten kaçmasına.

Ülke sınır karakollarında asker olmak bazıları için cezaydı. Bazılarıysa gönüllü olurdu. Yusuf gönüllülerdendi. Ahmet'se bir şeyden kaçıyor gibiydi. Fakat ortamın şartları ağırdı; kışlanın sessizliğinde, rüzgârın uğultusu bile tehditkârdı. O gecelerde nöbet tutarlardı birlikte. Siperli kulübede yan yana durup etrafı kolaçan ederlerdi. Ahmet arkadaşına arada laf atsa da Yusuf sessizliği bozmamaya çalışır, sustururdu onu. Çünkü gece nöbetlerinin bir parçası da tetikte kalmak ve en ufak bir sesi dikkate almayı gerektiriyordu. Öyle gecelerden birinde karakola saldırdı eşkıyalar, tam da gereksiz sorgu sualini yaparken Ahmet. Az kalsın şehit düşüyordu ikisi de oracıkta. Bir tek mermi harcamadan. Destek kuvvet yetiştide de saldırıdan yara almadılar.

Ahmet'in yanından ayırmadığı kâğıt parçasının bir fotoğrafın mikro fotokopisi olduğunu fark et-

tiğinde onun nasıl biri olduğunu çözmüştü Yusuf. Bir bağımlı gibiydi; nöbet tutarken de parmaklarının arasındaydı o şey. Defalarca elindekini arkadaşının gözüne soksa da Ahmet, Yusuf fotoğrafa bakmadı. Ta ki o şeyi çatışma esnasında düşürene kadar arkadaşısı.

Dün akşam saat yedi civarı evdeydi Yusuf. Oldukça yorgundu. Bir şeyler okuyup yazacak hâli de yoktu. Oysa her akşam defterine bir anısını yazar, olmadı eski yazdıklarını okuyup düzenlerdi. Duş almak yorgunluğuna iyi gelirdi. Soyundu. Banyoya girdi. Sonrasında da fikri değişmedi. Zihnini boşaltmak için televizyon karşısına geçti. Kocalarını şikâyet eden kadınlarla eğlenip güldüğü olurdu yorgun akşamlarında. Sabah kuşağının tekrar edildiği bir kanalı açtı. Bir beş dakika dayanabildi. Oradan bir diğer kanala atladı. Otuz ikinci kanaldaydı. “Başarı, fedakârlık ve azimle gelir. Bugün burada, kendi kimliğimi ve değerlerimi koruyarak geldiğim noktayı sizlerle paylaşmaktan gurur duyuyorum.” Stüdyodaki seyircinin görüntüsü üzerindeydi adamın konuşma sesi. Birden kuvvetli bir alkış koptu. Kamera seyircinin gözünden konuğa geçti. Askerlik arkadaşı tüm heybetiyle karşısındaydı; armatör kimliğiyle. Üzerinde kruvaze bir *blazer* vardı. Armatörlüğü, evlendiği kadının aile geçmişinden geliyordu. Yoksa o da Yusuf’tan farksızdı. Mütevazı bir ailenin oğlu olarak dünyaya gelmişti.

Boynundaki fular ceketinden pahalıydı. Askerden sonra adamakıllı bir iş bulup düzenli çalışsaydı, o da ekrandaki adam kadar önemli biri olabilirdi. Bir CEO. Olmadı bir genel müdür. Bugünse prim doldurma peşinde iş kovalayan bir emekçi. Otuz ikiden otuz bire geçti. Ardından otuz iki. Otuz üçteki dizide kaldı. Dizi başlangıçta eğlenceliydi, az kulak misafiri olmamıştı sokaktakilerin oyuncular hakkında atıp tutmasına. Bir süre seyretti. Reklam kuşağında kanaldan kaçtı. Nihayetinde otuz yedinci kanalda karar kıldı; *Premier League football*. Her zaman viskiyle seyrederdi futbolu. Televizyon karşısında uyuya kalmasına iki parmak malt yetti.

Yusuf askerdeyken de ketum bir genç adamdı. Sevmezdi kendinden bahsetmesini. Askerlikte sınır karakolunu istemesi bu yüzden. Ahmet'inse her şey dilindeydi o yaşındayken. Askerden döner dönmez karısını hamile bırakacağına kadar her detayı vermişti ona.

Olay gazetelerde şöyle yazdı: *Dün akşamın canlı yayın konuguydu vefat eden iş insanı. Hakkında türlü iddialar vardı. Limanda, şirketine ait konteyner içinde bulunan uyuşturucunun dedikoduları devam ederken, tarihi eser kaçakçılığı yaptığı canlı yayında kendisine soru olarak yöneltildi. Yayın konuklarından Filanca Gazetenin Haber Müdürü Falanca, elinde yeni belgeler olduğunu, yarın savcılığa suç duyurusunda bulunacağını açıkladı. Birden*

fenalaşan iş insanımız maalesef hakkın rahmetine kavuştu. Vergi rekortmeni Ahmet Temizsoy Beyefendi'yi kaybettiğimiz için üzgünüz. Ailesinin ve iş dünyasının başı sağ olsun.

Cenaze bugün. Aksi gibi hava oldukça sert. Sağanak ve lodosa teslim metropol. Yine de cenazenin kalabalık olması bekleniyordu. İkindiden sonra Merkez Mezarlık Camii'nde kılınacak cenaze namazı. Oradaki mezarlığa defnedilecek. Yusuf da gidecek. Ondaki emaneti sahibine vermesi için son şansıydı bu veda. O şeye emanet demek ne kadar doğruysa artık...

Defne, armatör Ahmet'in karısı olmasından çok, ailesinin üç nesildir deniz ticaretiyle adını uluslararası belleten bir imparatorluğun patroniçesi idi. Dün akşam, kocasının katıldığı canlı yayını seyretmeyip otuz üçteki diziyi açtı Defne. Kadın dizinin seyrinde, Yusuf uykusunun hülyasındaiken Ahmet şahsına yöneltlen suçlamalarla boğuşuyordu. Program saygınlık sınırlarını çoktan aşmıştı. Yönetmen, kontrol odasındaki büyük monitörden yayına odaklanmış; bir yandan kameraların açısını, diğer yandan akışı kontrol ediyor, sürekli olarak ekibine talimatlar veriyordu. Ne yaptıysa sakinleştiremedi ne konuğunu ne de gazeteciyi. Bir aslandan farksızdı Ahmet, kükrüyordu. Öfkesi yüzünü kapladı. Böğürtüsü arş ü fers, arş ü zemîn yankılandı. Ki kanın kırmızısına teslim oldu tüm bedeni.

Cenaze sabahı gelip çattı. Yusuf, gardırobunu açtı. Aradığını ötekilerin arasından çekip aldı. Elindeki bir *blazer* idi. Ahmet'in canlı yayında giydiğinin mono düğmelisi. Ceketin iç cebini karıştırdı. Neden sonra giydi. Aynadan uzun uzun bakındı kendine. Ne yaptıysa, ceketin arka yırtmaçlarını görmeyi başaramadı. Gözü mendil cebine takıldı. Üzerindeki izler, orada bir arma olduğunu işaret edecek kadar belirgindi. Avuç içiyle sildi orayı. Geçmesini umması abesti. Ceketin omuz başlarındaki grilik, başına düşen aklar kadar sırtıyordu. Sağlı sollu avuç içiyle savurdu yılların tozunu. Az biraz buruşuktu. Ceketin önünü ilikledi. Bu şekildeyken buruşukluk pek rahatsız etmezdi cenazedeki elit tabakayı. Göremese de iki elini, ceketin arka yırtmaçlarına götürdü; aynadaki Yusuf'un gözlerinin içine bakarak, "Değer mi?" dedi.

Hakikaten değer miydi?

Defne ile Yusuf bir zamanlar sevgiliydi. Evlenmeyi düşünüyorlardı. Armatör babasının altmış yaş partisinde giymesi için hediye etmişti üzerindeki sevgilisi. Ceketin kruvaze yerine mono olmasını kabul ettirmişti; fakat armasız olmasına "Asla!" dedi Defne. Adamın isteğini, aile geleneğine hakaret saymıştı. O arma imparatorlukların tescilli bir göstergesiydi. Onunla evlenseydi o armanın kol düğmelerini de kullanmak zorundaydı. Yusuf bu, durur mu, söktü armayı. Sonucunda atıştılar. Kavgalı gürültülü birkaç ayın ardından ayrıldılar.

Günün aynı saatinde Defne'nin telaşı farklıydı. Cami avlusunda yerini erkenden aldı. Babasına veda ederken giyindiği siyah elbise vardı üzerinde. Annesinin cenazesinde de aynı şekildeydi. Yaşadığı şok, acıdansa üzüntüsünü farklı bir şekle sokmuştu. Şaşkındı ve duygu karmaşası yaşıyordu. Yoğun ve karmaşık duygular içindeydi. Huzursuzdu. Kesinlikle öngöremediği şeyleri yaşıyordu. Hayat arkadaşının bu kadar erken göçmesi hiç aklına gelmemişti. Musalla taşında yatan kocasına bu yüzden kızgındı. Uyuşturucudan, konteynerin şirketine ait olmadığını ispat ederek kurtulmuştu. Oysa onun şirketine ait bir şileple ülkeye taşınmıştı sözkonusu konteyner. Kaçakçılık iddiasından da bir şekilde aklanırdı. Vergisini de fazla fazla ödüyordu.

Dini ritüeller anlamsız geliyordu Yusuf'a. Cenaze namazından, helallik faslından hoşlanmazdı. Defne ile de karşılaşmak istemiyordu. Doğrudan mezarlığa gitti. Mezar yerini gösteren tabelalar, mezarlığın ana girişinden başladı. Bu sayede, bir zamanlar âşık olduğu kadının, aile ismine ayrılan haşmetli kabir yerini zorlanmadan buldu. Toprağa su dökmek için bekleyen birkaç çocuk ve özel güvenlik olduğu bariz, siyah elbiseli adamlar vardı. Normalde on kişinin yan yana defnedileceği bir alana sahipti Defne'nin aile kabri. Siyahlı adamlar her bir köşesine kümelenmişti mekânın. Çocuklar zengin cenazeden toplayacakları harçlığın peşin-

deydi. Yoksa gökyüzü toprağı ıslatma işini kendine görev edinmişti. Sağanak ve şiddetli rüzgâr hâlâ etkiliydi. Elini cebine soktu. Para dağıtacağını sanan veletlerden biri dibinde bitti. Parmaklarının arasında, çatışma yerinde bulduğu fotoğraf vardı. Defne'nin deniz kenarında, yeşillikler içinde, bikiniyle güneşlendiği bir görselinin mikro karesi. Yusuf, bulduğu şeyi arkadaşına vermeyip cebine atmış, bugüne kadar saklamıştı. O şeyi pantolon cebine geçirdi. Çocuğı boş yollamak istemediğinden bir onluk verdi. Diğer ikisi koşarak geldi, onları da gördü. Para faslının ardından cebindekini avuç içine aldı. Saçlarından omuz başlarına, oradan ellerine yol yapan yağmur avuç içindekini de ıslattı. Defne'nin gençliğini parmaklarının arasında gezdirdi bir süre.

Mezarın başında bunlar olurken, Defne hâlâ cami avlusundaydı; kaç kişiyle sarmaş dolaş olduğunun farkında olmadan. Fazladan kulağına bir şeyler fısıldayan da vardı. Onu uzaktan seyreden de. İnsanlar onun acısını paylaşmak, Ahmet ile vedalaşmak için oradaydı. Avluda adım atacak yer yoktu. Başsağlığı dileklerinin ağırlığı belini oracıkta bükmişti. O da katılanlar da üzüntülüydü. Fazladan onların üzüntüsünü de sahiplendi. Kalbi göğsünden taşacak kadar büyüdü. Ölüm acısını babasının ve annesinin ardından şöyle tarif etmişti Ahmet'e: "Üzerinde taş olmasa, kalbim kaburgala-

rının arasından pırtlardı.” Şimdi musalla taşında yatan kocasıyla yaşıyordu aynı şekli. İçinde kopan fırtınanın şiddeti yüzündeydi. Zihni bir şeylerle kavga hâlindeydi. Öfkesi canlı yayındaki gazeteciye yedi. Kocasının katiliydi o adam. Yarın, sonraki gün ve daha sonrakilerde neler yaşayacağını bilmiyordu. Derken cenaze kalabalıkla mezarlığa ulaştı. Tabut araçtan omuzlara alındı. Omuzlardan da yerin altına.

Yusuf, insanların kümelenmesini az öteden izliyordu. Bir yandan da gözüyle Defne’yi takipteydi. O ise değil Yusuf’u fark etmek, bir başka boyutlaydı. Dualar edildi. Sıra toprak atmadaydı. Defne elindeki toprağı tabutun üzerine bıraktı. Ardından dostları devraldı görevi. Mezarcının küreğiyle atıyorlardı toprağı Ahmet’in cansız bedenine. Hırsla savuruyorlardı. Sırasını savan ardındakine verdi küreği. Yusuf’a sıra geldiğinde avucundakini sakınmadan savurdu. Mezar yerinin dört bir köşesine konuşlanan siyah elbiseli adamlardan en az biri, bir şey savurduğunu görseydi, üzerine çullanabilirdi. Kefenin üzerinden sekerek baş kısmına kondu savurduğu o şey. Üç kürek toprak attı arkadaşının cansız bedenine. Bıraksalar kapatırdı mezarı...

LİNGO LİNGO ŞİŞELER

O gün *Kısmet Sokak*'ta neye şahit olacağımı bilseydim günü yatakta uyuyarak geçirirdim.

Yirmi beş yıl aynı yastığa baş koyduğum kocam iri memeli kadınlardan hoşlandığını söyleyip terk etti beni. Bugün gülüp geçsem de kocama, o an şaşkınlıkla karşılamıştım itirafını. Ben de yalan olmaz, gizlim saklım da yoktur, aklıma gelen dilimdedir. Koca memeler, okul öncesi resimli hikâye kitaplarımda kalan tombul sütçü ninelerin çömelince dizlerine değen bir çift yağ yığınınından başka bir şey değildi benim için. Ha bir de o kitabın sayfalarındaki beyaz ineğin sağılmaktan pörsümüştü pespembe memeleriydi. Resimli kitaptaki ineğin adı da vardı, Sarıkız. Aklıma bunlar düştü de nedense kocamın iri memeli bir kadını metres tuttuğunu düşünemedim. Kocamı seviyor muydum, yoksa terk edilme fikrini kabullenemediğimden miydi neydi, adamımın aşk yuvamıza dönmesini günlerce bekledim. Beklerken de boş durmadım. Dolaptaki giysilerine kadar her şeyini yıkayıp ütüledim. Sevdiği yemek-

leri hazırladım. Her gün evi toplayıp temizledim. Gittiğinden beri eskisi kadar kirlenmeyen klozeti, sidik kokusundan arınan banyo lavabosunu gün atlamadan ovup fırçaladım. Çoraplarının aşınan topuklarını rengârenk yamadım. Delinen parmak uçlarını renkli ipliklerle süsleyerek yeniledim. Aşınan gömleklerinin yakalarını ters yüz ettim. Ceket düğmelerini teker teker elden geçirdim. Kocam uzun bir iş seyahatine çıkmıştı da, bana dönüş tarihini bildirmemiş gibi her gün yolunu gözleyerek yaşıyordum. Tabii zaman durmadı, hızla aktı. Günler günleri kovaladı. Derken günün birinde kapım çaldı. Tarif edemeyeceğim bir heyecan kaplamıştı her yanıımı. Elim ayağım birbirine girmiş, duygu taşması yaşıyordum. Heyecanla karışık sevinç yumağı kıvamında yüreğim pırpır ederken açtım sokak kapısını. Kapımdakinin kocam olmasını beklerken karşımda kasketli bir memur vardı. Kasketinden onun kim olduğunu hemen anladım.

Başındaki siyah kaskette sarı harflerle PTT yazıyordu. Sol omuzundan bedenine çapraz geçirdiği çantasının sağ kalçasına değin resmi bir makamın temsilcisiydi kapımdaki adam. Omuz çantası aşırı doluluktan kapanmıyordu. Kim bilir kaç kişiyi yasa boğacak evrak vardı o çantanın içinde. Uzattığı kâğıt parçasında yazanı görüp okumamın yeterli olmayacağını düşünmüş olacak ki, tok sesinden de duyurdu imzamı alarak elime sıkıştırdığı evrağın

üzerinde yazanı. Ve kocamın bana boşanma davası açtığını hem okuyarak hem de işiterek öğrenmiş oldum.

Eyvah kocamın iri memeli kadın fantezisi gerçekmiş, boşanıyoruz!

Telefon elimde, kocamın sevgili koltuğuna oturdum. Çevirdim numarasını. Telefonu kulağıma dayadım. Karşı taraftan gelecek basit bir alo beklentisindeydim. Heyecanla karışık ürperti de basmıştı her yanıma. Kocamın telefonu çalıyordu ama açılmadı. Israrla birkaç kere daha çevirdim. Evdeyken de gelen aramalara cevap vermediği olurdu. Üşenmeyip mesaj attım. Gönderdiklerimi okuyup okumadığından emin olamıyordum, aynı mesajı birkaç kez ilettim. Aradan iki gün geçti. Üçüncü günün sabahı mesajlarımın okunduğunu fark ettim. Beni arar diye birkaç gün daha bekledim. Mesaj da atsa kabulümdü ama o sessiz kalmayı seçti. İşte o zaman mahkememiz görülmeden benden gittiğini kabullendim.

Kocamı seviyordum. Çocuğumuzun olmamasını hiç dert etmedim. Yetersizliğini yüzüne vurmadım. Kalbi sevgi doluydu. Baba olamamıştı ama baba koltuğunu hak edecek kadar baba biriydi. En azından ben, onun öyle olduğunu düşünüyordum. Bir yılbaşında hediye olarak almıştım koltuğu ona. Mekanik, orası burası oynayan koltuklardan. Bir düğmeyle ayağını uzatır, bir diğeriyle sırtını rahat-

latırdı. Kitap okuyacaksa, televizyon seyredecekse o koltuğu tercih ederdi. Otururken birden uyuduğu da olurdu. Korkarım ki koltuğunu benden daha çok seviyordu. Avukatı aracılığıyla istediği eşyalar arasında o koltuk da vardı. Neden o koltuk diye kafa yoracak değildim, verdim gitti.

Postacının evrağı getirdiğı güne dönüyorum. O gün adamımın bana dönmeyeceğini anlasam da süreci kabullenmek kolay değildi. Teselliyi nostaljik aşk şarkılarında arar oldum. *Bekledim de Gelmedin Yoksa Beni Hiç mi Sevmedin* şarkısından, *Zorla Güzellik Olmaz, Yalvaracak Değilim* şarkısı dilime dolandığı hafta ablam kapıma dayandı. Boşanma davamda haklarımı savunmak istiyordu.

Ablam avukattı ama avukatlık yapmazdı. Mezuniyetinin üzerinden geçen yirmi bir senede semt kafelerinde laklak yapan, sabahlara kadar arkadaşlarıyla çanak oynayan biri olup çıkmıştı. Kırk yıl düşünsem ablamın yardımına koşacağı aklıma gelmezdi. Benim avukatım olacağını söylerken gözlerinin içi parlıyordu. Sevindim tabii. İçim içime sığmadı. Tarifsiz bir huzur yerleşti zihnime. Arkadaşlarıma kocamdan boşanacağımı, ablamın da avukatım olduğunu mesajla geçtim. Annem, babam, arkadaşlarım, bizi tanıyan herkes ablamın aldığı kararı coşkuyla karşıladı. Boşanıyor olmamın üstünde bile durmadılar. Ablam avukatımsa zafer her şekilde benim demekti.

O sadece bir avukat değildi, etkili bir nüktedandı. Sivri dilliydi. Hayalperestti. Göreceksin, şu kadar nafaka bağlatacağım. Her şeyini elinden alacağım. Neyi varsa senin olacak. Kocamın hiçbir şeyi olmadığını bilsem de ablamın sunduğu vaatlerle gaza geliyor yüzümde gülücükler açıyordu. Anti-depresan kullanmaktansa böylesi daha eğlenceliydi. Tebligat elime geçtiği günden boşanana kadar benim üzerimden avukatlık oyununu başarıyla sahneledi canım ablam. Dava dilekçelerinde öyle şeyler yazmıştı ki, kocam her duruşmada rezil oluyor, ben zevk alıyordum. Evliliğimizden ona kalan ikiletmeden gönderdiğim baba koltuğuyla, aşk yuvamızın duvarlarını süsleyen birkaç yağlıboya tablodan başka bir şey değildi. Rıhtımdaki sarhoş ressamların yaptığı tabloları bir sana bir bana yaparak paylaştık. Ve boşandık.

Fakat bazı çiftler boşansalar da karşılaşmışlar. Keşke kocamın yeni hayatını ve tercihlerini bilmeden yaşasaydım. Ve o gün *Kısmet Sokak*'a girmeseydim.

O gün şehrin karşı yakasında bir arkadaşla buluşacaktım. Yağmur yağıyordu. Buluşmaya gidip gitmemekte kararsız kaldım. Hem yağmur hem de lodos vardı. Vapur yerine metroyla da karşıya geçebilirdim ama o havada metro çıkışında taksi bulamamak da olasıydı. Sonunda kararımı verdim, vapur seferleri iptal olmazsa karşıya geçecek, yoksa

gitmeyecektim. Vapurun kalkmasına kırk beş dakikadan az zaman kaldığından acele ettim. Şehir kartımda yeterli para olmadığını da biliyordum. Bankamatikten para çekip karta yüklemek benim için kolay değildi. Vakit kazanmak için vapur iskelesinin karşısına kestirmeden inen *Kısmet Sokak*'a saptım. Yağmur beklemediğim şekilde birden hızlandı. Uçuk pembe şemsiyem aşırı yağmurdan ağırlaştı ve elimdekine rağmen ıslandım. Beyaz botlarıma sokağın kiri de işlemişti. Hiçbir arkadaşım bu şekilde görünmek istemezdim. Karşıya geçmekten vazgeçtim. Korunaklı bir mekân arandım. Soluklanacağım, rahatça üstüme başıma çekidüzen vereceğim bir kafe... Sokakta bir bar vardı ama arzuladığım kadar kafe tarzı bir mekân değildi orası. Ve ben yağmurda aşırı ıslanmış, korunaklı bir yer arayışındaydım.

Sokak ve mahalle kentin en eski yerleşim yerlerinden biriydi. Eskiden apartmanların altına dükkân yapılmazmış. Sağlı sollu apartmanlarla kaplı dar sokakta, daireden bozma şekilsiz kapısıyla dikkat çeken birkaç dükkân görmüştüm. Sokaktaki binaların beton yaşı belki yüz değildi ama numunelik de olsa birkaç eski tip ahşap yapı da vardı aralarında. Bir tuhafiyeci, ikinci el kadın kıyafeti satan bir butik ve o sokağa açılması ne alakaysa saçma sapan bir meyhane...

Tuhafiyecinin vitrini rengârenkti. Oraya doğru ilerledim. Yaşlı bir adam oturuyordu kasada. Para kazanmasını kim bekleyebilirdi ondan? Karısı mı? Sanki vakit geçirmek için oradaydı veya oraya bırakılan bir yaşlıydı. Karısı seneler evvel malum hastalıktan, mesela meme kanserinden ölmüş olabilirdi. İriymiş rahmetlinin memeleri; kocası, yani kasadaki yaşlı adam, özellikle kavun karpuz seçer gibi seçmiş kadını. Fakat kimse kasadaki yaşlı adamın ne yaşadığını bilemezdi. Sağanaktan kaçarken yaşlı adama sığınma fikri birden cazip gelmedi, dükkâna girecekken vazgeçtim. Çaprazındaki butiğe ilerledim. Oradan alışveriş yapan arkadaşlarım vardı. Dükkândaki elbiseler oldukça demodeydi ama arkadaşlarımla giydikleri hoşuma gidiyordu. Dükkâna girdim.

Tuhafiyedeki yaşlı adamdan birkaç yaş daha genç bir kadın karşıladı beni. İlk cümlesi ıslak şemsiyemi kapatmam oldu. Vitrindeki ve içerideki cansız mankenlerin kibar memelerinin aksine kadının kolları iri sayılırdı. Kadının yüzüne bakmadan –baksaydım, memelerini sorun edip dükkândan ayrılabilirdim– şemsiyemi kapattım. Askıdaki kıyafetlerin arasına attım kendimi. Orada, elbiselerin arasında kaybolmak istemiştim. Fakat kadın benimle ilerledi. Elimin değdiği elbisenin tarihçesini veriyordu. Satış yapma gayretinden fazlaca etkilendim. Nedense onun, tuhafiyedeki adamın

karısı olabileceği de düştü aklıma. Ve ne olduysa o anda oldu; birden bakışlarımı kadının memelerine indirdim. Bir çift yağ çuvalından farksız görüntü gözümün önünde eridi. Evet, yanlış anlamadınız; boşandığım kocamın meme fantezisini fazlaca abarttığımdan kadınların memeleriyle uğraşıyordum. Sağanaktan karşı kıyıya geçememiş, arkadaşım ile buluşamamıştım. Fakat tanımadığım insanların hayatlarına dair salakça yorumlar yapıyordum. Bir şey söyleyecek gibi yutkundum ve kadının şaşkın bakışları altında dükkândan ayrıldım. Şemsiyemi unuttuğum için kadının yüksek sesle söylenmesine aldırmadan...

Aşağı yukarı dört metre ötedeki bara koşar adım ilerledim. Sokağa aykırılık katan, brandasının etek fırfırından oluk oluk su boşalan mekân, fiyakalı gençlerin müdavimi olduğu bira-patates-kuruyemiş üçlüsünün servis edildiği zincirlerden biri değildi. Butiktekiyle tuhafiyeci evliyse, morlu bar onların çocuğunun veya damadının olmalıydı. Saçmalamaya devam ettiğimin farkındaydım ama eğleniyordum. Gözlerimi kısıtım. Mor brandanın üstündeki harfleri seçip de üstünde yazanı okuduğumda, dükkânın içinden fırlayan kadını da gördüm. Zavallı bir şeyden korkmuştu ki kaçıyordu. Veya bir derdi vardı. Bir anne, hatta birinin yavuklusu da olabilirdi. Geniş kalçası yere yakın, iri göğüslü, saç telleri siyah boyanın matlığına teslim

olmuş kadınlardan biriydi gördüğüm. Gözlerine kara rimel çekmeden, kırmızı rujunu sürmeden sokağa çıkmayanlardandı. Kadının görüntüsü hoşuma gitmedi. Yoksa içeride direk dansı mı yapıyordu? Zavallı kadın her şeyiyle bas bas “Ben o’yum.” dese de o bir kadındı.

Derken iri kıyım adamın biri fırladı mor brandalı dükkândan. Elindeki bıçağı saklamadan kadının peşinden koşturuyordu. Ayacağım kırılısaydı da o sokağa sapmasaydım! Ve ben, yağmurdan fazlaca ıslanmışken üşüyerek, mekânın karşısındaki kaldırımından olup biteni kendimce anlamlandırarak seyrederiyordum. Neden sonra o sokakta ne aradığımı aklıma düştü. Arkadaşıma gelemeyeceğimi söylememiştim; buluşmaya gelmeyeceğimi mesajla geçtim. Tam da o esnada, sokağın orta yerinde, pavyon olarak hayal ettiğim dükkândan fırlayan kadın çığlık çığlığa bağırıyordu. Korkuyla kaldırdım başımı. İri kıyım adamla göz göze geldim. Yanlış gördüğümü düşünüp birkaç adım öne çıktım. Durduğum yerden sahili, vapur iskelesini görebiliyordum. Vapurun bacasından savrulan kara duman, boğuk ve hüznle öten düdük sesi, rüzgârın insafında kanat çırpan martılar gri göğün kasvetine karıştı. Göz göze geldiğim adam, altı ay evvel boşandığım kocamdı. Rüzgârın savurup yığıldığı gri bulutlardan aşağıya mermi gibi boşaldı yağmur. Gözlerimden akan yaşları kontrol edemiyordum. Gök coşmuş,

gümbür gümbür gürlüyor ve indiriyordu. Gözyaşlarım yağmura karıştı.

Arnavut kaldırımlı sokak acılara, sevinçlere, gözyaşlarının her türlüşüne şahitti ama bu seferki farklıydı. Eli bıçaklı adam kadının gerisinden koşmuş ve arkasından sıkı sıkıya sarılmıştı. Kadının iri memeleri caninin sol kolunu yastıklamış, adamın –yani boşandığım kocamın– sağ kolu kadının yağlı karnını sarmalamıştı. Kadından damla damla kan düşüyordu yere. Bıçaklı adam neden sonra kadının boynuna yumuldu. Derin bir nefes aldı, başını kadının boynundan çekti. İşte o an, bir kez daha göz göze geldik. Fantezilerini iri memeli kadınlar üzerinde şekillendiren kocam zavallı birini bıçaklamış, ben de seyretmişim. Nedense öfkesi dinmek bilmedi. Sol koluyla kadının göğsünü sarmalamışken sağ elini hızla kadının karnına bastırdı. Bıçağın soğuk çeliği kadının içindeydi. Çıkardı, tekrar soktu. Çıkardı, soktu. Her seferinde kadının iç organlarını kazırcasına çeviriyordu elindekini. Kadından oluk oluk kan akıyordu. Kadının korkudan donan yüzü yüzümde, kara gözleri gözlerimdeydi. Onun o hâline dayanamadım. Bir zamanlar bana kocalık yapan adam bir caniydi. Gözyaşlarım onlar için akıyordu. Zavallı kadının bedenini terk eden oluk oluk kan, sokağın ivmesinde hızlanarak akan çamurlu yağmur suyuyla birleşti. Benden düşenler de... Oradan ayrılıyordım.

Eğleneyim derken kendimi kaptırmış, sonuçta da salak gibi ağlamıştım. Koşarak mekânın gerisinde kalan butiğe sığındım. İkinci kez içerideydim. Şemsiyem bıraktığım yerde beni bekliyordu. Kadının tombul memeleri de yerli yerindeydi. Yaşadığım şeyi bir çırpıda butikteki kadına aktardım. Kadın onları tanıyordu, adlarına kadar. Beni sakinleştirecek o kadar çok şey sıraladı ki arka arkaya; en komiği, siyah mat saçlı kadının ölmediği idi. Kadın gözlerimin önünde delik deşik olmuştu.

“Nasıl ölmez?” dedim. Polis arabasının acı acı öten sirenini bir tek ben mi duyuyordum? Benim pavyon dediğim yer bir meyhaneymiş. Mat siyah saçlı kadın mekânın işletmecisiymiş. İri kıyım adam ve o kadın sevgiliymiş. Kulağındaki polis sirenine ambulans sireni karıştı. Sokak mahşer yeri gibiydi. Butikteki şen şakrak, onlar hakkında konuşuyor; bense sinirden tir tir titriyordum. Neden sonra ıslanan üstüm kuruyana kadar dükkândan beğendiğim bir elbiseyi giyebileceğimi söyledi. Allı güllü bir elbise seçtim. Kurulanıp giyindim. Bana çay ikram etti. Tuhafiyeciyi işaret ederek yaşlı amca'yı sordum. O da benim gibi, o dükkân için adamın çok yaşlı olduğunu düşünüyordu. Dükkân oğlununmuş. Oğlan bekârmış. Meyhanenin müdavimlerindenmiş. Butiğin sahibesi oranın meyhane olduğunu söylese de, orayı pavyon kabul etmiş; direk dansı yapan kızları da açgözlü erkeklerin önü-

ne yerleştirmiştim. Yaşlı adamın oğlu da agözölü adamlardan biri olarak hayalimdeki sahneye dâhil olmuş oldu. Tuhafiyeci dükkânı için mal almaya karşıya geçtiğinde bazen babasını bazen annesini oturturmuş kasaya. Anne babadan yirmi yaş küçükmüş. Küçük deyince dayanamayıp annenin memelerini sordum. Soruma soruyla karşılık verdi. Kocamı ve tercihlerini anlattım. Gülüştük. Keyfim o kadar yerindeydi ki ne acı acı sirenini öttüren ambulansın ne de polis arabasının sesi kulağımdaydı. Sanki zaman durmuştu. Sokak karanlık ve sessizdi. Gülmeye, havadan sudan konuşmaya ve çay içmeye devam ettik...

YAŞLI YAŞLIDIR, KÜÇÜKSE KÜÇÜK

Herkes işinde gücündeyken, ağırlıklı olarak Emekliler ve çocuklarla dolu olan vapur, Üsküdar iskelesine yanaştı. Ben de o vapurdaydım. Başındaki garip kasketle dikkat çeken çocuk, neredeyse hepimizin ilgi odağıydı. Çocuğun boyu, on iki yaşından büyük olmadığını doğrularcasına kısaydı. Boyunun avantajıyla vapturdan ilk inen o olacaktı. Çocuk kalabalığı yararak öne geçti. İhtiyar adam, kalabalığı yararak öne ilerleyen çocuğu bastonuyla etraftakilere gösterdi.

Önümdeki adamın omuzları üstünden, öne geçen çocuğun etrafındaki kadınlara bakındım. Aradığım bir anneydi. Tam da o anda, çocuk birdenbire kafasına inen bastonla öyle bir canı yandı ki bağırdı. Ve kargaşa başladı. Bakışlar bastonlunun üzerindeydi. İhtiyar, çocuğu kendisini itmekle suçluyordu. Çocuk, ince ve ağlamaklı bir sesle yaşlıya dokunmadığını söylese de bastonlu daha da bastırdı.

Derken genç bir adam bastonlunun yanı başında belirdi. Kolundan tutup kendine çekti. İkisnin arasında geçen konuşma duyulmasa da tahmin yürütmek mümkündü. Genç, ihtiyarın koluna girdi; birlikte ilerlediler.

Kalabalığın içinden sivrilen bıyıklı bir adam, çocuğa daha dikkatli olmasını söyledi. Bakışlar ihtiyardan bıyıklıya döndü. Garip kasketi içinde yüzünün hatları kaybolan çocuk, bastonluya değmediğini yineledi. İhtiyar iddiasında ısrarlıydı. Homurdanmalar başladı. Anne hâlâ ortada yoktu. Vapur iskeleye yanaştı. Vapurdan ilk inenlerden biriydi çocuk, koşarak uzaklaştı.

Beş saat sonrası indiğim yerin uzağındaki Kadıköy iskelesinden dönüşe geçtim. Tesadüf bu ya, gelirken karşıma çıkan ihtiyarla, garip kasketli çocuk ve ben yine birlikteydik. İhtiyarın hedefinde bu sefer bir delikanlı vardı. Delikanlı, onu itekleyerek ilerlemiş ve onun oturacağı yere oturmuştu. Bastonuyla onu işaret ederek söylüyordu bunları.

Zavallı delikanlı, kendisine atılan çamurdan habersizdi. Kulağında kulaklığı, gözleri kapalı müzik dinliyordu. Sesli kitap da olabilirdi dinlediği. Ya da şekerleme yapıyordu.

Huysuz bastonluyu kimse ciddiye almadı. Biri de çıkıp ona yer vermedi. Derken vapur kıyıya yaklaştı. Göz göze geldiğine o delikanlıyı şikâyet etti, elindeki bastonuyla işaret ederek. Yolculardan biri

kurnaz yaşlıya inandı ki delikanlıya doğru hareketlendi. Vapurdakiler de ona... Neyse ki vapur zamanında kıyıya yanaştı da tansiyon düştü.

Yatakta vapurda olanları düşündüm. Günün en sakin saatinde vapurla karşı kıyıya geçip, en işlek saatinde yine vapurla evime döndüm. Vapur her iki seferde de doluydu ama akşam saatindeki daha kalabalıktı. Kasketli bir çocuk kalabalığı yararak ilerliyor, bir yaşlı adam bastonunu çocuğa savurmakla kalmayıp bağırıyordu. Çocuk, adama rağmen koşarak iskeleyle çıktı ve gözden kayboldu. Yaşlı, söylendiğiyle kaldı.

Her ikisine dönüşte de denk gelmem tamamen tesadüftü. Huysuz yaşlı, sakallı ve bol pardösülüydü. Elindeki bastonu silah gibi kullanıyordu. Dönüşte de vukuat peşindeydi. Yaşlılarından farklıydı. Vapurdakilerin selamlarına karşılık vermeden gençlerin arasına karıştı. Küçüklerle muhatap olmak kolayına mı geliyordu ki gidişte ve dönüşte ayrı ayrı baston salladığı gençler, torunu olacak yaşıydı. İnatla gençlerin kümелendiği koltuk aralarına giriyor, onlarsa ondan kaçıyorlardı.

Sabah sataştığı kasketlinin ve benim farkında mıydı, bilmiyorum. Çocuk temkinliydi; sakallıyı uzaktan seyrediyordu. Bir ara onunla göz göze geldik. Yüzünü göstermek istemedi ki kasketini gözlerini kapatacak kadar aşağıya çekti. Fakat ben onu resmedecek kadar görmüştüm. Eli de yaşını açık

edecek kadar küçüktü. Çocuğun yalnız seyahat etmesinin bir açıklaması olmalıydı.

Bastonlu, kasketli ve ben isteseydik üçümüz de geniş açıdan birbirimizi görebilirdik. Üstelik sakallımız huysuzluk yapmayıp vapurdaki diğer yaşlılar kadar dingin kalabilir, inip çıkan dalgalarla eğleşen martıları seyredebilirdi.

Sabah oldu. Dün vapurda geçen o şey aklımdan çıkmamıştı. Neden mi, bunu da anlatayım. Kasketi başına büyük çocuk, dönüşte de yalnız seyahat ediyordu ama gidişteki tavrının aksine yüzünü saklamayıp göstererek. Dönüş yolunda bastonludan uzak dursa da uzaktan onun her hareketini izlediğine tanıklık ettim. Ak sakallının sabahkinden farksız, gençleri tahrik eden tavrı benim de dikkatimdeydi. Gidişteki maceradan sonra, üçümüzün dönüşte de denk gelmesi tesadüften başka bir şey değildi. Üstelik ihtiyar gençleri fazlaca zorluyordu. Peki, şehrin iki yakası arasında çalışan vapura dönüşte de denk gelmeyi nasıl becermiştik? Üçümüzün de indiğimiz iskelenin uzağındaki iskeleden binmesi de olacak şey değildi...

Elimi yüzümü yıkadıktan sonra aşağıya indim. Büyükanne çayı demlemişti. Birlikte kahvaltı ettik. Ona vapurdaki olayı anlattım. Beni eksiksiz duymak için radyoyu kapattı. Ben anlatımına başladım: Deniz dalgalıydı. Vapur bata çıka ilerliyordu. Martılar, dalgaların sersemlettiği balıkların peşinde

kanat çırpıyor, ben de onlarla eğleniyordum. Derken vapur karşı kıyıya yaklaştı. Tam da o sırada, pek de genç sayılmayan adam, elindeki bastonuyla beklenmedik bir şekilde vapurdaki yolcuların odağına oturdu. Ve ben o adama dönüş vapurunda da rastladım.

Sabahın ilk saati değildi ama vapur kalabalıktı. Vapurda çocuklular ve yaşlılar ağırlıktaydı ama yolcular için “işsiz güçsüzlerin kuru kalabalığı” demem daha gerçekçi olacak. Dönüşteyse, günün yorgunluğunu yirmi dakikalık şekerlemeyle geçiştirenler ağırlıktaydı.

Gidişte vapur tam da karşı kıyıya yanaşırken, kendi halinde bir yaşlı olarak tanımladığım adamlardan biri, elindeki bastonu savurarak bağırdı. Onun anlamlandıramadığım eylemini tasvip etmem de yaşına hürmeten sesimi çıkarmadım. Bastonunu baston olarak kullanan bir yaşlının huy-suzluğu, normal şartlarda dilinin sivriligi kadardır. Yakın yaşlısı olan bu ayrıntıyı bilir.

Vapurdaki, bastonunu öyle bir savuruyordu ki hedef göstermede kısa kalan işaret parmağı yerine kullanmaktaydı. Elindeki baston bir silah değildi ama karşısındakini teslim alacak kadar buyurgandı. Sabah vapurunda bastonunu garip şapkalı çocuğa, dönüşte de kendi halinde kulaklığından bir şeyler dinleyen delikanlıya savurarak söylendi. İki-sinde de amacına ulaşamadı.

Büyükanne beni pür dikkat dinledi. “Hımmm,” dedi. Ondan çıkan o şeyin neye cevap olduğunu anlamış mıydım?

Büyükannenin söylediği o şeyi düşünürken ben, büyükbaba mutfağa girdi. İlk sözü, ne hakkında konuştuğumuz oldu. “Şehir hatları vapurundaki yaşlı adamla garip şapkalı çocuk” deseydim, pek bir şey anlamayacaktı. Üşenmeyip büyükanneye anlattıklarımı ona da aktardım. Yer yer büyükanne de eklemeler yaptı. Sonuçta, yaz kış pardösüsüz dolaşmayan sakalı kırçillı bir ihtiyarın günün sakın, akşamınsa işlek saatinde şehir hatları vapurunda bastonuyla rol kapıp gençlerin sınırına girdiğini, sözlü tacizi iş edindiğini, hatta bununla beslendiğini, iki kıyı arasında mekik dokuyarak yaşadığını, huzuru elindeki bastonu sağa sola savurarak bulduğunu iskemeyerek gözlemledim.

Dönüşte karşı kıyının farklı iskelesini kullanmama rağmen, sabahki garip şapkalı çocuğa ve sakalı kırçillıya —ki çocuğun garipliği başındakinin yüzünü kapatmasıydı— rastlamam hakikaten olmayacak şeydi. Bastonlu garip değildi ama bir başrol oyuncusu kadar dikkat çekiciydi.

Kasketli çocuk da, dönüş yolunda üçümüzün denk düşmesine şaşırmış olacak ki yaşlının uzağında kalarak kendini korudu. Dönüş vapurunda liselileri gözüne kestirmiş olacak ki onların arasındaydı ihtiyarımız. Kulağındaki kulaklıkla uyuklayan

genci bastonuyla göstererek ötekinin kulağına bir şeyler fısıldadı. Ve olanlar oldu.

Liseli kalabalık bir ağızdan tezahürata başladı: “Sen bizim babamızsın, sen ne dersen o olur.” Bir ağızdan dökülen kelimeler vapurun en ücra köşesine ulaşıyor, yankılanıp geri geliyordu. İhtiyar, bir maestro ustalığında savuruyordu bastonunu. Nihayette alkışlar eşliğinde vapur karşı kıyıya yanaştı. Sonrası malum, herkes koşarak uzaklaştı.

“Vallahi de billahi de! Bendeniz bu olaya bizzat şahit oldum,” dedim büyükbabaya.

Büyükbaba şöyle bir baktı bana. O bakışta küçüklerin büyüklere saygı göstermediği vardı. Beni azarlayacağından emindim. Büyükanne ondan evvel, “Büyük büyüktür, küçük küçüktür,” dedi. Azarlanmaktan yırtmış mıydım?